HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 6/2022 Cena $ 2.50 JUNE 2022

Kostel sv. Víta v Českém Krumlově

V Českém Krumlově v jižních Čechách vedle známého zámku tvoří druhou architektonickou dominantu města kostel sv. Víta. Ten je síňovým trojlodím s protáhlým, pětibocc uzavřeným presbytářem, obdélnými patrovými sakristiemi po obou stranách, s kaplemi Vzkříšení a sv. Jana Nepomuckého a předsíní na severní straně. V západním průčelí kostela je vystavěna věž, opatřená v přízemí hranolovými románskými okénky, v horních patrech osmiboká. Poslední patro věže je pseudogotické a pochází z let 1893 - 1894.

První kostel byl založen v roce 1309. Po roce 1400 na místě starší stavby dal vybudovat nový kostel krumlovský farář Hostislav z Bílska. Kolem roku 1500 vybudovali měšťané v západní části kostela velkou hudební tribunu. Mimo jiné byla roku 1638 postavena nová sakristie při jižní straně kostela a na severní straně vyrostla v letech 1725 – 1726, nákladem knížete Adama Františka ze Schwarzenberka a jeho ženy Eleonory Amalie, kaple sv. Jana Nepomuckého.

Barokní varhany nad vstupem kostela z roku 1716

Architektonický a umělecký vývoj kostela završily novogotické úpravy na konci 19. století. Od té doby probíhaly v kostele zejména opravy a restaurátorské práce. Významnější změna nastala pouze v interiéru severní sakristie, kde byla v roce 1997 zřízena kaple sv. Václava.

Vnitřní prostor chrámu je utvářen jako halové trojlodí, které je typické pro období vrcholné a pozdní gotiky. Téměř celý prostor chrámu lze přehlédnout z jednoho místa, výška, šířka i délka chrámu se harmonicky vyrovnávají a vytvářejí jednotný, rovnoměrně prosvětlený celek. Kněžiště uzavírá síťová klenba, konstruovaná po vzoru klenutí kostela v Milevsku. V klenbě hlavní lodi je namalovaný znak Linharta z Aldeberka, který je pravděpodobně autorem projektu kostela.

Hlavní oltář je raně barokní z roku 1683 a byl vytvořen nákladem knížete Jana Kristiána z Eggenberku a jeho manželky Marie Ernestiny, rozené ze Schwarzenberku. Jejich sdružený erb je umístěný uprostřed oltáře. Hlavní oltářní obraz znázorňuje Korunování Panny Marie a na horním obraze je zobrazena korunovace sv. Víta. Oltář dotvářejí sochy světců. Na vrcholu stojí zemský patron sv. Václav, po jeho pravici sv. Kateřina a naproti sv. Barbora. Níže stojí sv. Ignác z Loyoly a sv. František Xaverský a v dolní části nalevo sv. Petr a proti němu sv. Pavel.

V levé boční lodi se nacházejí dvě nástěnné malby. Malba napravo znázorňuje sv. Anežku Římskou, sv. Alžbětu, sv. Barboru a sv. Kateřinu. O něco starší malba nalevo představuje Ukřižování se sv. Janem, P. Marií, sv. Voršilou, dalším světcem a dvěma klečícími donátory. K levé boční lodi je přistavěna kaple sv. Jana Nepomuckého z roku 1726, v níž jsou uložena srdce některých členů rodu Schwarzenberků. Oltář v kapli s obrazem sv. Jana Nepomuckého je z roku 1725.

Po stranách vstupu do kaple jsou na zdi osazeny náhrobní kameny z hrobu Viléma z Rožmberka a jeho třetí manželky Anny Marie Bádenské. Vedle kaple sv. Jana Nepomuckého je vstup do původně středověké a v 18. století barokně upravené kaple Vzkříšení. Její stěny vyzdobil v roce 1777 nástěnnými malbami František Jakub Prokyš.

Pohled na interiér kostela sv. Víta s gotickým trojlodím a nádhernou síťovou klenbou

Malé barokní varhany nad vstupem kostela pocházejí z roku 1716 a hlavní varhany postavil roku 1908 v romantickém novogotickém stylu pražský varhanář Heinrich Schiffner.

Farnost – prelatura Český Krumlov patří do římskokatolické církve do českobudějovické diecéze a zahrnuje řadu farností v okolí Českého Krumlova. Je také sídlem českokrumlovského vikariátu. Její duchovní správce má od roku 1655 právo nosit pontifikálie.

Podle wikipedie a dalších pramenů

Foto na titulní straně: Kostel sv. Víta v Českém Krumlově, pohled od řeky Vltavy

Svatý Vít

Vitej, svatý mučedlníku,
ó Víte, vitej!
Pravý BOHA milovníku:
kdež tyran litej,
jenž tebe v olově smažil,
hanebně všeho obnažil,
již víc nic nemůže,
co mu to spomůže?

Přemohls i tvé rodiče,
rytíři svatý,
víru svatou milujíce:
jsouc od nich jatý,
nechtěls se spustit více,
byť přišlo muk na tisíce,
svítězils, svítězils,
pěkný kus dovedls.

Dobře kdyžs každému činíl,
mládenče krásný,
upřímně se všemi mínil,
dal život časný:
na smrt oni tě hledali,
pokoje sobě nedali,
až jsou umořili,
tě z světa sklídili.

Ty jsi syna císařského
předivnou mocí
od lomcování hrozného
(který dnem noci
od ďábelství byl soužený)
vysvobodils, jsouc prošený
od otce smutného,
velmi ssouženého.

Jak on tobě poděkoval,
jak díky činíl?
Ukrutně tebe ukoval,
neprávě vinil,
lvy hrozné pustit poručil:
i kdož tě od nich vyručil,
ó tichá ovčičko,
nebeská perličko?!

Škodít nechtěly zvířátka,
k nohám tvým padly,
ale jak krotké kuřátka
u nich se kladly,
ukrutníky zahanbily,
by se tobě zalíbily,
nohy tvé lizaly,
se kotyzovaly.

Aniž tak tyran pohnut byl,
ó zvíře lité,
ale by jeho dříve zbyl,
dal tebe, Víte,
hrozně na kusy trhati,
přeukrutně katovati.
Tak Vít běh dokonal,
tak víru zachoval.

Ihned bouřka se jest stala,
přišlo trestání:
pokuta následovala,
přišlo blýskání,
třásla se země velice,
bledlo všechněch velmi líce,
hluk nastal veliký,
zděšen lid všeliký.

Vít pak byl v nebi přivítán,
ó vitej, Víte!
Věnček překrásný jemu dán;
o čemž vy víte,
víte, pravím, nebešťané,
ó vy přešťastní měšťané,
vitejte, vitejte,
Vítovi zpívejte.

I my společně zpívejme
patronu chvály,
od dneška nepřestávejme,
buďmež v tom stáli,
Boha chvalme, ctěme jeho,
v svatých svých velmi divného,
jestli nepřestanem,
k němu se dostanem.

Ze sbírky Svatoroční muzika č. 56
Adam Michna z Otradovic (1661)

Ostatková busta sv. Víta (1486) z katedrály sv. Víta v Praze

Svatý Vít - Pocházel ze Sicílie a za Diokleciánova pronásledování kolem roku 304 zemřel v mladém věku mučednickou smrtí v jihoitalské Lukánii. Úcta k němu je prastará. Část jeho ostatků - jeho rameno - dostal sv. Václav a uložil ho v hlavním pražském kostele, nesoucím jeho jméno. Další ostatky přinesl do Prahy Karel IV.

Podle legendy byl Vít synem bohatého pohanského Sicilana jménem Gelas, jeho kojná Crescencie a učitel Modestus jej však tajně vychovávali ve víře v Ježíše Krista. Chlapci mělo být sedm let, podle některých legend dvanáct, když se vše prozradilo. Když za císaře Diokleciána vypuklo pronásledování křesťanů, jeho otec ho přemlouval, aby se zřekl své víry. Odmítl to a utekl ze Sicílie společně s vychovatelem Modestem a chůvou Crescencií do Lukánie v jižní Itálii. Na útěku se dostal do Říma, kde se proslechlo, že uzdravuje nemocné. Zavolal si ho sám Dioklecián, který měl nemocného syna, Vítova vrstevníka. Vít ho uzdravil z epilepsie či posedlosti démonem, když mu na hlavu vložil své ruce. Avšak pro svou vytrvalost v křesťanské víře byl přesto nakonec popraven.

Když odmítl vzdát se své víry, byl na příkaz samotného císaře Diokleciána se svými vychovateli uvržen do kotle s vroucím olejem, smůlou a olovem, ale nic se jim nestalo. Poté byl předhozen lvům, kteří ho však nesežrali, ale na znamení pokory mu olizovali nohy. Císař ho pak nechal vláčet koňmi po ulicích, ale při tom nastalo zemětřesení a pohanské modly se kácely. Když tři sicilští mučednici Vít, Modest a Crescencie, všechny útrapy přestáli, byli nakonec sťati. Anděl však přenesl jejich těla zpět do Lukánie, aby tam mohli spočinout ve věčném pokoji. Úcta ke svatému Vítu je impozantní. Jen v Evropě je sto padesát míst, kde jsou uchovávány jeho ostatky. Jedním z nich je i Svatovítská katedrála v Praze. Zásluhou Karla IV. se Vít stal patronem naší vlasti. **Jeho svátek je 15. června.**

LITURGICKÁ ČTENÍ

Nejsvětější Trojice
12. června 2022

1. ČTENÍ - Př 8, 22-31

Čtení z knihy Přísloví

Toto praví Boží Moudrost: „Hospodin mě vlastnil na počátku svých plánů, odpradávna před svými skutky. Od věčnosti jsem utvořena, od začátku, dříve než povstala země. Než byly propasti, jsem se narodila, než byly prameny, bohaté vodou, dříve než byly zaklíněny hory, před pahorky jsem se narodila, dříve než učinil zemi a shromáždění vod, první hroudy země. Byla jsem tam, když rozpínal nebesa, když nad propastí vyměřoval obzor, když na výsostech upevňoval oblaka, když dával sílu pramenům oceánu, když určoval moři jeho meze, aby vody nepřekročily jeho břehy, když upevňoval základy země, tu jsem u něho přebývala jak nejmilejší dítě, den co den jsem byla jeho potěšením, před ním jsem si v každou dobu hrála, hrála jsem si na okruhu jeho země, rozkoší mi bylo stýkat se s lidmi."

2. ČTENÍ - Řím 5,1-5

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Jestliže jsme ospravedlněni na základě víry, žijeme v pokoji s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Skrze něho totiž máme vírou přístup k této milosti a pevně v ní stojíme. Naše chlouba je také v tom, že máme naději dosáhnout slávy u Boha. Ale nejen to! Chlubíme se i souženími. Víme přece, že soužení plodí vytrvalost. Vytrvalost plodí osvědčenost, osvědčenost plodí naději. Naděje však neklame, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán.

EVAGELIUM - Jan 16,12-15

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Měl bych vám ještě mnoho jiného říci, ale teď byste to nemohli snést. Ale až přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy. On totiž nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit to, co uslyší, a oznámí vám, co má přijít. On mě oslaví, protože z mého vezme a vám to oznámí. Všechno, co má Otec, je moje; proto jsem řekl, že z mého vezme a vám to oznámí."

Nejsvětějšího Těla a Krve Páně
16. června 2022

1. ČTENÍ - Gn 14, 18-20

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Melchizedech, král Šalemu, přinesl chléb a víno - byl knězem nejvyššího Boha – a požehnal Abrámovi slovy: „Požehnán buď Abrám od nejvyššího Boha, který stvořil nebe i zemi. Veleben buď nejvyšší Bůh, který ti vydal do rukou tvé nepřátele." Abrám mu dal desátek ze všeho.

2. ČTENÍ - I Kor 11, 23-26

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil: Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává. To čiňte na mou památku." Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, čiňte to na mou památku." Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud nepřijde.

EVANGELIUM - Lk 9, 11b-17

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš mluvil k zástupům o Božím království a uzdravil ty, kdo potřebovali léčení. Začalo se schylovat k večeru. Dvanáct apoštolů k němu přistoupilo a řekli mu: „Rozpusť lid. Ať jdou do okolních vesnic a dvorců, aby si tam našli nocleh a něco k jídlu, protože tady jsme na opuštěném místě." Odpověděl jim: „Vy jim dejte jíst!" Řekli: „Nemáme víc než pět chlebů a dvě ryby, ledaže bychom šli a nakoupili jídla pro všechny tyto lidi." Bylo jich totiž na pět tisíc mužů. Řekl svým učedníkům: „Rozsaďte je ve skupinách asi po padesáti!" Udělali tak a všechny rozsadili. Vzal pak těch pět chlebů a ty dvě ryby, vzhlédl k nebi a požehnal je, lámal a dával svým učedníkům, aby je předkládali lidu. Všichni se najedli dosyta a ještě se sesbíralo plných dvanáct košů zbylých kousků.

12.neděle v mezidobí - 19.června 2022

1. ČTENÍ - Zach 12, 10-11

Čtení z knihy proroka Zachariáše.

Toto praví Hospodin: „Na dům Davidův a na obyvatele Jeruzaléma vyliji ducha milosti a prosby o slitování. Budou hledět na toho, kterého probodli, budou nad ním naříkat, jako se naříká nad jediným synem, budou nad ním lkát, jako se lká nad prvorozeným synem. V onen den bude v Jeruzalémě veliký nářek, jako se naříká v Hadad-Rimmonu na megiddské pláni."

2. ČTENÍ - Gal 3, 26-29

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galaťanům.

Bratři! Vy všichni jste Boží děti skrze víru v Krista Ježíše, vy všichni, pokřtění v Krista, oblékli jste se v Krista: už není Žid anebo Řek, už není otrok anebo člověk svobodný, už není muž anebo žena; všichni jste jeden v Kristu Ježíši. A když patříte Kristu, jste tedy Abrahámovo potomstvo a dědici podle zaslíbení.

EVANGELIUM - Lk 9, 18-24

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když se Ježíš o samotě modlil a byli s ním jeho učedníci, otázal se jich: „Za koho mě lidé pokládají?" Odpověděli: „Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a jiní myslí, že vstal jeden z dávných proroků." Zeptal se jich: „A za koho mě pokládáte vy?" Petr odpověděl: „Za Božího Mesiáše!" On jim však důrazně přikázal, aby to nikomu neříkali, a dodal, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a třetího dne že bude vzkříšen. Všem pak řekl: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, den co den ber na sebe svůj kříž a následuj mě. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, ale kdo svůj život pro mě ztratí, zachrání si ho."

13.neděle v mezidobí - 26.června 2022

1. ČTENÍ - 1 Král 19, 16b. 19-21

Čtení z první knihy Královské.

Hospodin řekl Eliášovi: „Elizea, syna Šafatova z Ábel Mechola, pomaž za proroka místo sebe! Když Eliáš odešel z hory, nalezl Elizea, syna Šafatova, jak právě oral. Měl před sebou dvanáct spřežení, on sám byl při dvanáctém. Eliáš šel kolem něho a hodil na něj svůj plášť. Elizeus opustil býky, běžel za Eliášem a řekl: „Prosím, ať mohu políbit svého otce a svou matku a pak půjdu za tebou.“ Eliáš odpověděl: „Jdi a vrať se; co jsem ti měl učinit, to jsem udělal. Elizeus se tedy od něho vrátil, vzal spřežení býků, zabil je, na jejich jařmu uvařil maso a dal ho lidem k jídlu. Pak vstal, šel za Eliášem a sloužil mu.

2. ČTENÍ - Gal 5, 1. 13-18

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galaťanům.

Bratři! To je ta svoboda, ke které nás osvobodil Kristus. Buďte v tom tedy pevní a nenechte se zase zapřáhnout do toho otrockého chomoutu. Bratři, vy jste byli povoláni ke svobodě. Ta svoboda však nesmí být záminkou, abyste se vraceli ke starým způsobům. Spíše si navzájem posluhujte láskou. Celý Zákon totiž ve své plnosti je obsažen v jediné větě: 'Miluj svého bližního jako sebe'. Jestliže se však mezi sebou koušete a požíráte, dejte pozor, abyste jeden druhého nepohltili! Chci říci toto: Žijte duchovně a nepropadnete žádostem těla. Tělo totiž touží proti duchu, a duch zase proti tělu. Jsou to věci, které si navzájem odporují, takže neděláte, co byste chtěli. Jestliže se však necháváte vést Duchem, nejste už pod Zákonem.

EVANGELIUM - Lk 7,36-8,3

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když se přibližovala doba Ježíšovy smrti, pevně se rozhodl jít do Jeruzaléma. Poslal před sebou posly a ti cestou přišli do jedné samařské vesnice, aby mu tam připravili nocleh. Ale Samaritáni ho nepřijali, protože měl namířeno do Jeruzaléma. Když to viděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, chceš, abychom svolali z nebe oheň, aby je zahubil?“ On se však obrátil a přísně je pokáral. Pak šli do jiné vesnice. A jak šli, cestou mu někdo řekl: „Půjdu za tebou všude, kam půjdeš.“ Ježíš mu však odpověděl: „Lišky mají doupata a nebeští ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu položil.“ Jiného zase vybídl: „Pojď za mnou!“ On však řekl: „Pane, dovol mi, abych napřed šel pochovat svého otce. Odpověděl mu: „Nech, ať mrtví pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a zvěstuj Boží království!“ A ještě jiný řekl: „Půjdu za tebou, Pane; jen mi dovol, abych se napřed rozloučil doma s rodinou.“ Ježíš mu však odpověděl: „Žádný, kdo položil ruku na pluh a ohlíží se za sebe, není způsobilý pro Boží království.“

14.neděle v mezidobí - 3.července 2022

1. ČTENÍ - Iz 66, 10-14c

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Plesejte s Jeruzalémem, jásejte nad ním, všichni, kdo ho milujete, radujte se s ním, radujte se, všichni, kdo nad ním naříkáte, abyste sály do sytosti z jeho prsu, který utěšuje, abyste srkali s rozkoší ze zdroje jeho slávy. Neboť jak praví Hospodin: „Hle, přivalím na něj blaho jako řeku, jako rozvodněný potok slávu národů. Jeho kojence ponesou na zádech a na klíně je budou laskat. Jako matka utěšuje svého syna, tak já vás potěším, v Jeruzalémě naleznete útěchu. Uvidíte to a vaše srdce se zaraduje, jak tráva vypučí vaše kosti. Hospodinova ruka se ukáže na jeho služebnících.“

2. ČTENÍ - Gal 6, 14-18

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galaťanům.

Bratři! Ať je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, kterým je pro mě ukřižován svět a já světu. Vždyť ani obřízka nic není, ani neobřezanost, ale nové stvoření. A na všechny, kdo se v jednání budou řídit touto zásadou, ať přijde pokoj a milosrdenství, totiž na pravé Boží Izraelity. A pro budoucnost ať už nikdo mě s těmi věcmi neobtěžuje! Vždyť já na svém těle nosím znamení, že náležím Ježíšovi. Milost našeho Pána Ježíše Krista ať je s vámi, bratři! Amen.

EVANGELIUM - Lk 10, 1-12.17-20

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijdete do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!' Říkám vám: Sodomě bude v onen den lehčeji než takovému městu.“ Dvaasedmdesát učedníků se vrátilo s radostí a řekli: „Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují ve tvém jménu!“ Odpověděl jim: „Viděl jsem satana padnout jako blesk z nebe. Dal jsem vám moc šlapat na hady, štíry a přemáhat všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit. Ale radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují zlí duchové, spíše se radujte z toho, že vaše jména jsou zapsána v nebi.“

Sv. Cyrila a Metoděje 5. července 2022

EVANGELIUM - Lk 10, 1-9

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijdete do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!'“

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 31. května 2022

Politické události

Pětitisícový příspěvek by měl být pro děti, kterým do srpna nebude 18 let. Vyplácení se může opakovat

Příspěvek pět tisíc korun by měl stát vyplatit na děti, kterým letos 1. srpna nebude ještě 18 let. Pokud na ně rodiče pobírají přídavky, měli by dávku dostat automaticky v srpnu. Ostatní rodiče s loňským příjmem do milionu hrubého o ni budou muset požádat elektronicky přes aplikaci, nebo osobně v CzechPointech. U zaměstnaných se bude příjem zjišťovat ze základu pro odvody a u živnostníků a podnikatelů z daňových přiznání. Při dalším zdražování by vláda mohla vyplacení jednorázového příspěvku zopakovat. Vyplývá to z návrhu zákona, který připravilo ministerstvo práce.

Příspěvek se má stát další dávkou státní sociální podpory stejně jako dětské přídavky či příspěvek na bydlení. Podle autorů zákona reagují dosavadní dávky na změny v příjmech a nákladech se zpožděním kalendářního čtvrtletí.

„Příspěvek jednak ihned zlepší příjmovou situaci rodin s dětmi, ale také vytvoří časový prostor pro vyhodnocení skutečných dopadů zejména energetické krize na příjmovou situaci a životní úroveň," uvedl resort. V srpnu mají nový příspěvek dostat domácnosti, které v červenci pobíraly přídavky na děti za červen. Podpora jim dorazí automaticky, pokud dítěti nebylo do 1. srpna 18 let. Ostatní rodiče by příspěvek měli obdržet do konce dalšího měsíce po schválení žádosti. O pět tisíc korun bude pak možné žádat i na děti, které se teprve narodí od 2. srpna do konce roku.

„Hlavním záměrem ministerstva práce a sociálních věcí bylo to, aby nebyly diskriminovány matky, které jsou třeba nyní v očekávání," zdůvodnila rozhodnutí mluvčí resortu Eva Davidová.

Příspěvek bude pro rodiče, kteří trvale či dlouhodobě bydlí spolu s dětmi v Česku. Milionová příjmová hranice platí podle návrhu pro rodičovský pár i samoživitele či samoživitelky. Dávku mohou získat manželé, nesezdaní, osvojitelé či pěstouni. Příjmy se budou posuzovat u zaměstnanců ze základu pro sociální odvody za rok 2021 z evidenčních listů sociální správy a u podnikatelů z daňových přiznání u finančních úřadů.

K podání žádosti přes aplikaci bude potřeba bankovní identita. Lidé, kteří ji nemají, budou moci žádat v Czech Pointech na radnicích či poštách. O dávku bude možné požádat rok od účinnosti zákona. Podporu budou vyplácet krajské úřady práce. Příspěvek se nebude danit, započítávat do příjmu při posuzování nároku na jiné dávky či strhávat v exekuci.

Podle statistik žije v Česku kolem dvou milionů dětí do 18 let. Ministerstvo odhaduje, že u desetiny z nich rodiče o příspěvek žádat nebudou a dávka se vyplatí u 1,82 milionu dětí. Výdaje by měly činit 9,1 miliardy. Zhruba třicet milionů korun by měla stát příprava aplikace a informačního systému.

Připomínky k normě mohou podat jen resorty financí, vnitra, obrany, spravedlnosti a úřad vlády. Ministerstvo práce navrhuje, aby po přijetí vládou sněmovna předlohu schválila hned při prvním projednávání. To by nebylo možné podávat pozměňovací návrhy.

„My zcela určitě podáme pozměňovací návrhy, na druhé straně to nechceme zdržovat, protože rodiny na to čekají. Já jsem navrhla jako konsenzus, abychom to schválili v rámci legislativní nouze, což by bylo během jediného dne," uvedla předsedkyně poslaneckého klubu ANO Alena Schillerová.

Podle místopředsedkyně sněmovny Olgy Richterové (Piráti) je důležité, aby zákon prošel co nejrychleji. „Samozřejmě jednání s opozicí je jeden z nelehkých úkolů pana ministra," dodala. Sám šéf resortu Marian Jurečka (KDU-ČSL) v pondělí nechtěl návrh komentovat. Příspěvek chce vláda podle návrhu vyplácet dříve než původně slibovala, a to už během července. „Vláda řekla nejpozději na konci léta, my děláme vše pro to, abychom ty kroky udělali co nejdříve," řekl už dříve v Otázkách Václava Moravce.

Někteří experti na sociální problematiku, ekonomové či odbory nový příspěvek kritizují s tím, že vláda vytváří paralelní dávkový systém. Doporučovali navýšení přídavků na děti a příspěvků na bydlení, rozšíření okruhu příjemců, zjednodušení vyřizování a možnost žádat on-line.

Česko věnovalo Ukrajině helikoptéry, tanky a raketové systémy, uvedly USA

Česká republika nedávno věnovala ukrajinské armádě bojové helikoptéry, tanky a raketové systémy, řekl americký ministr obrany Lloyd Austin. Vyjádřil se tak po telekonferenčním setkání se zástupci spojeneckých zemí, na němž se jednalo o další vojenské pomoci Ukrajině. Ministryně obrany Jana Černochová sdělila, že si Austinova ocenění hodně váží.

Česká republika provozuje prostřednictvím armádního letectva sovětské vrtulníky Mil Mi-24 a Mi-35. Jde prakticky o jeden a ten samý typ se stejnou výzbrojí, pouze modernizovaný. „Hind" ("laň"), jak se sovětskému vrtulníku na Západě přezdívá, přitom disponuje unikátní schopností nést značné množství výzbroje, a přitom převážet několikačlenný výsadek.

Česká armáda na začátku roku disponovala 116 kusy tanků T-72 a T-72M4CZ, přičemž třicet z nich bylo modernizovaných a zbytek nemodernizovaných. Aktuální stav není přesně známý, protože není jasné, kolik tanků z České republiky odešlo na Ukrajinu, a zejména kolik jich dodali zbrojaři a kolik sama armáda. Ať tak nebo tak, oba typy jsou zastaralé a armáda neplánuje jejich další používání.

Co se dalších systémů týče, spekulovalo se v minulosti o darování samohybných houfnic Dana či salvových raketometů RM-70 Grad.

Ministryně obrany Jana Černochová Austinova slova ocenila. „Moc si vážím, jak pan ministr Lloyd J. Austin ocenil Českou republiku, ale ze zásady naši pomoc Ukrajině blíže nespecifikuji."

Austin sdělil, že asi 20 zemí se zavázalo poskytnout další zbraně ukrajinské armádě. Mezi zeměmi, které slíbily novou pomoc, je podle něj Itálie, Dánsko, Řecko, Norsko a Polsko.

„Dnešní setkání bylo velmi dobré," řekl Austin o telekon-

ferenční schůzce skupiny, která se poprvé sešla na Austinovo pozvání ke konci dubna na americké základně Ramstein v Německu. „Mnoho zemí daruje dělostřeleckou munici, systémy pobřežní obrany, tanky a další obrněná vozidla, která jsou (pro ukrajinskou armádu) nepostradatelná," dodal americký ministr obrany.

„Každý tady chápe, co je v této válce v sázce," poznamenal.

Austin svolal setkání zástupců spřízněných zemí před necelým měsícem a řekl, že se bude scházet pravidelně jednou za čtyři týdny. Prvních rozhovorů se zúčastnil i tajemník NATO Jens Stoltenberg, ačkoliv Austin trval na tom, že se setkání nekonají pod hlavičkou Severoatlantické aliance a jsou na nich vítáni i zástupci nečlenských zemí. Za Českou republiku se v dubnu jednání zúčastnil náměstek ministryně obrany Jan Havránek.

Ekonomika

Dřevo zdražilo. Před dvěma lety se na Šumavě vršilo, teď nepokryje poptávku

Cena dřeva je nejvyšší za posledních dvacet let. Vyplývá to z výkupních cen na Šumavě nebo v městských lesích. Šumavský národní park začal díky tomu na dřevu znovu vydělávat. Ještě před dvěma roky, kdy byla cena historicky nejnižší, se lesníci dostávali pod výrobní náklady, v současnosti je výrazně dražší i to nejméně kvalitní dřevo určené papírnám.

Před dvěma lety nabízeli šumavští lesníci kubík dřeva za osm set korun a zájem byl minimální, národní park tak těžbu v podstatě dotoval. V současnosti je situace kvůli důsledkům pandemie a války zcela opačná.

Při probírkách porostů v jižních partiích parku lesníci nejčastěji narážejí na kvalitní kulatinu, která míří do stavebnictví – právě tento typ dřeva je v těchto dnech nejdražší. Průměrná cena za jeden metr krychlový na Šumavě přesahuje dva tisíce korun.

„Dřív nám dříví leželo na skládkách několik týdnů nebo měsíců, teď jde z těžby rovnou ke zpracovateli," sděluje vedoucí územního pracoviště Borová Lada Václav Hřebek. Park proto díky převisu poptávky na dřevu znovu vydělává, a to i navzdory růstu cen pohonných hmot.

„Náklady na těžbu jsou zhruba stejné, ale zpeněžení je trojnásobné," dodává mluvčí šumavské správy Jan Dvořák.

Šumavský park ročně vytěží asi sto devadesát tisíc metrů krychlových dřeva, letos na něm podle odhadů vydělá téměř půl miliardy korun, což je asi o padesát milionů víc než vloni. Ze zisku chce zpětně zaplatit projekty, které dřív kvůli nízkému obratu nemohl. To jsou především opravy budov a dalších objektů.

Kurzovní lístek
24. 5. 2022 (středa)

EUR, 1 .....24.660
Kanada, 1 .....17.980
USA, 1 .....23.004

Kultura

Nejkrásnější beletristickou knihou roku jsou vzpomínky stoletého skauta

Knižní portrét přeživšího holokaustu Felixe Kolmera, publikace věnovaná historii české a slovenské fotografie nebo kniha o historii slavné firmy na ohýbaný nábytek dostaly 23. května ceny v soutěži Nejkrásnější české knihy roku. Výsledky vyhlásili pořadatelé v Centru architektury a městského plánování (CAMP) v Praze, kde byly oceněné tituly vystavené do 26. května.

Porota složená z grafických designérů, ilustrátorů, teoretiků umění i tiskařů z nominované šedesátky titulů ocenila ty nejkrásnější v sedmi kategoriích podle žánrů. V odborné literatuře získala první místo publikace +- 160 let mapující historii ohýbaného nábytku firmy TON.

Z beletrie porotu nejvíce zaujal literárně-dokumentární portrét Felixe Kolmera, přeživšího holocaustu, v grafické úpravě Milana Nedvěda. „K tématu života poznamenaného holokaustem je vhodně zvolena forma práce s fotografiemi, texty neokázale doplňuje dobová patina a vazba s vnitřním sešitem jako by pocitově navazovala na skautské deníky," předseda výtvarné poroty Jiří Karásek.

Kniha přibližuje osobnost a životní peripetie Felixe Kolmera, skauta, vězně z Terezína, Osvětimi a Friedlandu i odborníka na akustiku. Dokumentární fotograf Libor Fojtík Kolmana a jeho prostředí a aktivity v uplynulých pěti letech fotografoval. Novinářka Kateřina Mázdrová s ním vytvořila rozhovory, které pro svůj text využila Zuzana Válková, a Michaela Rozov oslovila jeho přátele. Kniha se zabývá tématem holokaustu, akustikou, ale také prostředím skautingu. Slib, který Felix Kolmer při nástupu do oddílu skautu dal, se stal jeho celoživotním morálním krédem. Felixi Kolmerovi bylo 3. května 100 let.

V kategoriích dětské literatury i učebnic si ocenění odneslo nakladatelství Běžíliška za knížku Karlíček a vosy s ilustracemi a grafikou Hany Šradějové a za publikaci Malí fotografové pojednávající o principech a historii fotografie, kterou graficky zpracovala Barbora Toman Tylová a ilustracemi doplnila Nikola Logosová. Nejkrásnější knihou o výtvarném umění se stal Model 2011–2021 mapující dekádu pražské galerie Berlínskej Model v knižní úpravě Richarda Bakeše.

V kategorii katalogů získala první místo Josefina Karlíková za výstavní katalog Literatura novinového formátu, který vydala Revolver Revue. Dvakrát porota ocenila publikaci Průvodce neklidným územím věnovanou česko-slovenské fotografii vydané v Labyrintu, která si kromě druhého místa v kategorii učebnic odnesla i ocenění Unie grafického designu.

Cenu Arna Sáňky za nejlepší studentskou práci získala Ivana Beranová za autorský knižní objekt Zvukárium. Památník národního písemnictví společně s Uměleckoprůmyslovým muzeem udělují každoročně také cenu mladému tvůrci do 30 let, kterou si v letošním roce odnesl Matěj Matouš za autorskou knihu 365POSTER. Kromě toho své ceny udělil Spolek českých bibliofilů, Unie grafického designu, Spolek českých umělců grafiků Hollar a Svaz polygrafických podnikatelů.

V soutěži Nejkrásnější české knihy roku se hodnotí grafické, ilustrační a polygrafické zpracování knih vydaných vždy za poslední kalendářní rok. Památník národního písemnictví organizuje soutěž pravidelně od roku 1965.

Z českého tisku
Připravila
Dominika Brabcová

Korespondenční volba pro občany České republiky

Začínáme novou kampaň!

Sbíráme příběhy, abychom ještě intenzivněji inspirovali poslance
k uzákonění korespondenční volby.

Díky Vašim unikátním příběhům bychom chtěli více motivovat vládu k tomu,
aby do uzákonění korespondenční volby pro Čechy v zahraničí opřela všechny síly.
Abyste už nemuseli cestovat tisíce kilometrů, šetřit na jízdenku a brát si dovolenou jen kvůli svému právu volit.
A nejlépe, aby se tak mohlo stát už při důležitých prezidentských volbách, které náš čekají v roce 2023.

Chceme ukázat i lidem v Česku, že nám na stavu naší země opravdu záleží;
že nekašleme na to, co se v naší republice děje, i když tu zrovna teď fyzicky nejsme.

Týká se Vás některý z následujících výroků nebo si myslíte, že zavést korespondenční volbu má smysl?
Pak budeme rádi, když se veřejně podělíte o Váš osobní příběh.

- ➢ To, že žiju v zahraničí, neznamená, že mi na ČR nezáleží.
- ➢ Chci se do ČR v budoucnu vrátit a chci se tak podílet na směřování své vlasti.
- ➢ To, že jedu studovat do zahraničí na Erasmus (nebo jiný program) neznamená, že bych chtěl vynechat volby.
- ➢ Volit v zahraničí bylo extrémně složité. Bylo potřeba si vzít dovolenou, vydat spoustu financí na dopravu.
- ➢ V Česku platím daně, mám tam majetek, rodinu, tak mám právo zasahovat do toho, kam ČR směřuje.
- ➢ Korespondenční volba dává smysl. Budu v zahraničí během prezidentských voleb zkraje příštího roku. Chci mít možnost volit.
- ➢ Chci, aby Česko patřilo mezi demokratické země, které myslí na své občany v zahraničí a korespondenční volba je pro ně naprosto běžná volební alternativa.

Napište nám, proč je důležité korespondenční volbu zavést?
Co všechno musíte nyní pro volbu ze zahraničí udělat a jak by Vám korespondenční volba změnila život?

Ideální délka textu je kolem 2000–3000 znaků. Tyto příběhy nám, prosím, posílejte spolu s Vaší fotkou a jménem na **e-mail korespondencnivolba@gmail.com.**
Do předmětu zprávy uveďte „MŮJ PŘÍBĚH"

Do textu můžete uvést jen Vaše jméno + zemi působnosti. Příjmení není podmínkou, nebudete-li chtít.
My Vaše přání budeme respektovat.
Vaše příběhy zveřejníme na našich sociálních sítích a webových stránkách, odkud je může kdokoli další sdílet a inspirovat tak další lidi v Česku i ve světě. My je budeme sdílet s poslanci, senátory a významnými Čechy doma i v zahraničí v rámci naší kampaně.

Inspirujte se příběhem Julie z Portlandu: viz nedávný článek v Respektu:
https://www.respekt.cz/tydenik/2022/19/konecne-na-dalku

Moc Vám děkujeme a na Vaše příběhy se těšíme!
Za iniciativu Chceme volit distančně
Dagmar Straková (Belgie) a Marta McCabe (USA)

Iniciativa chceme volit distančně https://www.chceme-volit-distancne.cz/chci-se-zapojit

První svaté přijímání

dětí ze Slovenské misie v Chicagu v neděli 15. května 2022

Deti z leva do prava: Patrick Jozef Lehotsky, Sofia Barlak, Tobias Budzak, Michaella Gonda, Jakub Janas a Jacob Daniel Knaus
Slovenský misionář Fr. Stanislav Bindas CM a katechetka Darina Arvajovičová

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Církev má deset nových svatých

Při první velké kanonizační slavnosti po dvou a půl letech, která se uskutečnila v neděli 15. května na Svatopetrském náměstí, papež František kanonizoval celkem deset žen a mužů, včetně zakladatelů řeholních řádů a mučedníků. Zde je krátký přehled nových světců.

Lazzaro Devasahayam Pillai (1712-1752): Původně vysoce postavený hinduista a dvorní úředník rádži z Travankúru konvertoval v roce 1745 ke katolicismu a byl za to pronásledován a popraven. Papež Benedikt XVI. ho v roce 2012 blahořečil.

Cesar de Bus (1544-1607): Tento jihofrancouzský kněz, v mládí královský voják v hugenotských válkách, se později věnoval ošetřování nemocných. V roce 1592 založil Kongregaci kněží křesťanské nauky ("doktrinářů"). V roce 1975 byl papežem Pavlem VI. blahořečen.

Marie Rivier (1768-1838): Narodila se nedaleko francouzské Vienne a od dětství trpěla zraněním kyčle, které ji těžce handicapovalo. Věnovala se především výuce dětí a mládeže. V roce 1792 založila za tímto účelem "Kongregaci sester Obětování Panny Marie", která dnes působí na několika kontinentech. Jan Pavel II. ji blahořečil v roce 1982.

Aloisius/Luigi Maria Palazzolo (1827-1886): Kněz z Bergama založil v roce 1872 Kongregaci bratří Svaté rodiny, která se věnovala pastoraci chudých sirotků. Později se sloučila do "Kongregace Svaté rodiny v Bergamu". Jeho bergamský rodák Jan XXIII. blahořečil Palazzola v roce 1963.

Maria Francesca di Gesu (1844-1904): Anna Maria Rubatto se jako mladá žena věnovala sociální práci v severoitalské průmyslové metropoli Turíně, kde také spolupracovala s pastorem mládeže Giovannim Boskem. V roce 1883 převzala vedení nově založené komunity sester ('Istituto delle Suore Terziarie Cappuccine di Loano) a dala si jméno Maria Francesca di Gesu. V roce 1892 se komunita rozšířila do Uruguaye, Brazílie a Argentiny. Je první světicí Uruguaye, kde žila jako ve svém posledním působišti. Jan Pavel II. ji blahořečil v roce 1993.

Maria Domenica Mantovani (1862-1934): Tato mladá žena z Castelletto di Brenzone u Gardského jezera se věnovala katechezi mezi svými vrstevníky a pečovala o nemocné. V roce 1886 složila slib panenství. Spolu s místním knězem Giuseppem Nascimbeniem založila Mantovani v roce 1892 "Institut malých sester Svaté rodiny". Jan Pavel II. ji blahořečil v roce 2003.

Titus Brandsma (1881-1942): Syn farmáře Anno Sjoerda Brandsmy ze Severního Fríska vstoupil v roce 1899 do karmelitánského řádu. Jako katolický novinář se v mládí obrátil proti národnímu socialismu a fašismu. Po německé okupaci Nizozemska byl v lednu 1942 zatčen gestapem a převezen do Dachau. Tam byl 26. července 1942 zavražděn smrtící injekcí. Jan Pavel II. ho blahořečil v roce 1983.

Maria di Gesu Santocanale (1852-1923): Sicilská šlechtična Carolina Santocanale založila v 90. letech 19. století společenství žen, které se věnovalo vzdělávání a péči o mládež, zejména o dívky. Později přibyl sirotčinec a péče o nemocné. V roce 1910 byla oficiálně uznána její komunita "Kapucínských sester Neposkvrněného početí z Lurd". V roce 2016 ji papež František blahořečil.

Giustino Maria Russolillo (1891-1955): Italský kněz založil Společenství Božích povolání (Vokacionisté), které se skládá z mužské a ženské větve. V roce 2011 byl Russolillo blahořečen Benediktem XVI.

Charles de Foucauld (1858-1916): Bývalý bonviván a husar z Alsaska prošel náboženskou konverzí, nejprve se stal trapistou, pak světským knězem a nakonec poustevníkem v severní Africe mezi muslimy. V průběhu první světové války byl před svou poustevnou zavražděn. Po jeho smrti bylo založeno jedenáct řeholních komunit a osm dalších komunit a světských institutů, které se na de Foucaulda odvolávají. Benedikt XVI. ho v roce 2005 blahořečil.

Počet katolických svateb roste po COVIDu rychleji než počet svateb civilních

Počet katolických církevních svateb vloni vystoupal na 4.285, což je oproti roku 2020 nárůst o víc než 7 %. Celkový počet svateb roste pomaleji, podíl katolických svateb na počtu všech svateb se proto zvýšil, a to z necelých 8 % na víc než 9 %. Dlouhodobě sledujeme ve společnosti narůstající zájem o svatby, COVID tento trend zastavil. Církevní svatby se k vyšším číslům po COVIDu vrací rychleji než civilní, stejně rychle v Moravské i České provincii. Celkově stále platí, že na Moravě se koná více církevních svateb než v Čechách, asi 2/3 ze všech.

Oproti katolickým křtům, jejichž počet se v roce 2021 již vrátil téměř na předpandemickou úroveň, je nárůst počtu církevních svateb v loňském roce opatrnější. Nárůst je zde pozvolnější, odkládání patrně dlouhodobější a návrat na předpandemickou úroveň se proto očekává až v roce 2022, případně v dalších letech. Počty aktuálně probíhajících příprav na manželství však naznačují, že se i církevní svatby mohou na předpandemickou úroveň vrátit. Po počátečním útlumu se v řadě farností již v roce 2021 podařilo přípravy snoubenců na svátost manželství obnovit, i když ne zcela v takovém rozsahu jako před začátkem pandemie. V roce 2022 se přípravy konají opět zcela bez omezení, proto očekáváme v následujících letech návrat na předpandemická čísla. I když jde o nárůst pozvolný, je výraznější než u počtu svateb civilních.

Motivace k uzavření sňatku je mezi křesťany daleko větší. Na příkladu svatebního slibu to vysvětluje P. Michal Němeček z farnosti sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. *„Na úřadě se svatba odehraje tak, že politický zástupce obce se ptá: ‚Berete si zde přítomnou...?' V církevním sňatku nikomu nikdo nic nebere. Naopak - dává a přijímá. V těch pár slovech je radikální rozdíl. Tváří v tvář Bohu, na místě, kde lidé po staletí prožívají nejdůležitější okamžiky života od narození po smrt, se snoubenci vzájemně darují jeden druhému."*

Počty svateb v ČR celkově od roku 2014 meziročně rostou. Pandemie COVID 19 způsobila v tomto trendu zvrat a v roce 2020 došlo k výraznému propadu počtu svateb, a to jak církevních, tak civilních. Jedná se o logický důsledek epidemiologických omezení, v jejichž důsledku došlo k zastavení všech společenských akcí, svatby nevyjímaje. Zejména svatby, jejichž součástí měly být velké oslavy, čelily omezením i v roce 2021. Proto je nárůst k původním číslům v tomto roce pozvolný a řada snoubenců s plánováním svatby ještě čeká. Také přípravy na katolické svatby se obnovují postupně. Kromě toho vstupují aktuálně na sňatkový trh slabší populační ročníky z druhé poloviny devadesátých let, a tak je možné, že rekordní počty nejen katolických svateb ze závěru minulé dekády (až 55 tisíc svateb ročně), které se uzavíraly před pandemií, nebudou v blízké budoucnosti překonány.

Podle: www.vaticannews.va/cs
www.cirkev.cz

Mons. Jan Graubner

byl jmenován novým pražským arcibiskupem

Jeho Svatost papež František v pátek 13. května na den Panny Marie Fatimské jmenoval 37. pražským arcibiskupem Jeho Excelenci Mons. Jana Graubnera, doposavadního arcibiskupa olomouckého a metropolitu moravského. Stává se tak 25. primasem českým.

Narodil se v Brně 29. 8. 1948, vyrostl ve Strážnici jako jeden z pěti sourozenců. V roce 1967 maturoval na Střední všeobecně vzdělávací škole a poté rok pracoval v Gottwaldově jako dělník, aby získal „dělnický původ". V roce 1968 byl přijat do kněžského semináře a na Cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu v Olomouci. Kněžské svěcení přijal 23. června 1973.

Působil jako kaplan ve Zlíně a ve Valašských Kloboukách. Od roku 1982 do 1990 byl farářem ve Vizovicích a zároveň působil jako excurrendo administrátor nejprve v Provodově a později v Horní Lhotě.

17. března 1990 byl jmenován titulárním biskupem tagarijským a pomocným biskupem olomouckým. Vysvěcen byl 7. dubna 1990 arcibiskupem Vaňákem a biskupy Otčenáškem a Cikrlem. Za biskupské heslo si zvolil citát Quod dixerit vobis, facite (česky: Co vám řekne, učiňte). Po smrti Františka Vaňáka převzal správu diecéze jako administrátor a 28. září 1992 byl jmenován arcibiskupem olomouckým, správu diecéze převzal 7. listopadu 1992.

Zaměřil se na obnovu diecézní struktury, založil řadu církevních škol, vybudoval síť Charit. Inicioval Tříkrálovou sbírku a Dny lidí dobré vůle na Velehradě. Zabývá se duchovním doprovázením a záleží mu na široké spolupráci a stavění mostů mezi lidmi i názory. Věnuje se pastoraci rodin, pro které založil Centrum pro rodinu s pobočkou v každém děkanátu diecéze. Je duchovním rádcem Orla. Založil zbožné sdružení Eucharistická hodina. Věnuje se obnově poutních míst Velehrad a Svatý Hostýn i rozvinutí pouti hasičů, myslivců, včelařů a dalších profesních skupin, nebo děkanátních pouti za obnovu rodin a kněžská povolání. Inicioval Pocty duchovních, kteří zahynuli v koncentračních táborech, či velké výstavy jako Církev a republika, nebo A. C. Stojan. Založil edici audioknih Edice Velehrad.

V letech 2000 až 2010 byl předsedou České biskupské konference, pak místopředsedou a od roku 2020 znovu předsedou ČBK. Zároveň je jejím delegátem pro charitativní činnost, misie a novou evangelizaci.

Od roku 1999 je členem správní rady Univerzity Palackého v Olomouci, jíž řadu let předsedal. Z titulu arcibiskupského úřadu je Velkým kancléřem Cyrilometodějské teologické fakulty a členem její vědecké rady.

V okamžiku svého jmenování se Mons. Jan Graubner stal administrátorem olomoucké arcidiecéze, a bude jím až do 2. července 2022, kdy se ujme úřadu pražského arcibiskupa.

www.cirkev.cz

Milý Otče arcibiskupe, pro novou apoštolskou službu na stolci sv. Vojtěcha v Praze Vám v modlitbách vyprošujeme Dary Ducha Svatého a všechny potřebné milosti a svěřujeme Vás do ochrany Panny Marie a všech našich českých patronů

krajané ve Spojených Státech Amerických a v Kanadě

Mons. Dušan Hladík a Česká misie v Chicagu
Fr. Antonín Kocurek a Česká misie v New Yorku
Fr. Libor Švorčík a České misie v Kalifornii
Fr. Ján Čukáš a Česká misie v Torontu

Znovuzrození Lidic

K 80. výročí vyhlazení Lidic

Lidice jsou obec ve Středočeském kraji, 20 km severozápadně od Prahy, poblíž Kladna. Za druhé světové války, dne 10. června 1942, byla obec vyhlazena německými nacisty. Po válce byl na místě starých Lidic zřízen památník obětem s muzeem připomínající tuto tragédii a obec obnovena o několik set metrů dále. Dnes zde žije 555 obyvatel.

Po atentátu na zastupujícího německého říšského protektora Reinharda Heydricha v roce 1942 byly Lidice v rámci represí nazývaných heydrichiáda vybrány nacistickým vedením pro exemplární kolektivní trest. Výběr Lidic byl v podstatě náhodný, podezření na spojení obyvatel s atentátem bylo jen záminkou a vycházelo z nevýznamného a neprokázaného podezření. Došlo k vyhlazení Lidic – srovnání obce čítající 104 domů s 503 obyvateli se zemí, obyvatelstvo bylo popraveno nebo odvlečeno do koncentračních táborů, menší část dětí byla určena k poněmčení v Říši. Lidickou tragédii nepřežilo celkem 192 mužů, 60 žen, 88 dětí. Po druhé světové válce se vrátilo 143 žen a po usilovném pátrání i 17 dětí.

Dva dny po hrůzném vyhlazení Lidic Dominic Romano, který se staral o výstavbu nové osady "Stern Park Gardens" u Joliet, Illinois, nedaleko Chicaga přejmenoval tuto osadu na Lidice. Tak bylo v USA jako první na světě přejmenováno město na počest vyhlazených Lidic. O měsíc později 12. července 1942 byl požehnán původní pomník, který stál v širém obilném poli a teprve později se kolem něj rozrostla výstavba domů. Exilový prezident Eduard Beneš zaslal na slavnost projev, exilový ministr zahraničních věcí Jan Masaryk zaslal pozdravný telegram. První pomník byl zničen vandaly v roce 1995 a Československým americkým kongresem byl nahrazen novým žulovým, financovaným z darů jednotlivých členů a Čechů z celého Středozápadu. Oblast je nyní začleněna do města Crest Hill, které se oddělilo od Joliet v roce 1960. Město Crest Hill vytvořilo kolem památníku malé náměstí a park a Crest Hill je nyní sesterským městem přestavěných Lidic v České republice.

Přinášíme doslovné znění článku „Znovuzrození Lidic" z kalendáře českých benediktinů v Chicagu – Národ 1943, kde se podrobně popisuje celá slavnost požehnání původního památníku „nových Lidic". Vzhledem k dobovým možnostem o informacích jsou zde uváděna poněkud jiná čísla, než tomu ve skutečnosti bylo.

* * *

V Čechách na Kladensku, v noci ze dne 9. na 10. června 1942, byly se zemí srovnány LIDICE, vesnice vzdálená asi osm amerických mil od města Kladna, v jehož okolí jsou světoznámé bohaté uhelné doly. V Lidicích žilo asi 1,200 obyvatel, uprostřed vesnice byl katolický kostel a škola. Lid většinou se věnoval rolnictví a obdělával pole v okolí vesnice, na nichž se dobře dařila cukrová řepa a brambory; obyvatelé Lidic, kteří nevlastnili polí, pracovali v uhelných dolech. Byl to lid pracovitý, spořádaný, mírumilovný, pokojný a spokojený, zbožný a vlastenecký.

Nejdp. opat Prokop Neužil, O.S.B., obětoval mši svatou v nových Lidicích v Illinois za mučedníky z českých Lidic ve staré vlasti

„Někdo" odstranil se světa surového kata německého Reinharda Heydricha, který ve své nacistické zběsilosti dal postříleti a zavražditi tisíce nevinných mužů - otců, žen - matek, mladíků a dívek českých v Čechách i na Moravě. Nevěří se tomu, že by se byl našel v Lidicích člověk, který by byl usmrtil i takového tyranského lotra, jakým byl Heydrich; a jestli někdo z obyvatelů poskytl úkrytu těm, kteří opravdu odstranili se světa nelidského kata Heydricha, tomu se nemůžeme diviti.

Náhle se přihnala horda Hitlerových nacistických zběsilých vrahů - jak to dělávali divocí kočovní Tataři - a ozbrojeni až po zuby, rozehnali se po celých Lidicích, protože vzniklo podezření, že v Lidicích někdo ukrýval české vlastence, zodpovědné za usmrcení Heydricha, ale žádného důkazu neměli.

Z pouhého podezření všichni starci, muži - otcové s učiteli i s dp. farářem a dospělí chlapci, kteří v potu tváře pomáhali již chléb dobývati - bylo jich kolem 450 - byli zběsilými nacisty postříleni; stařenky, ženy - matky a dívky byly násilně odvlečeny do soustřeďovacích táborů; nevinné dítky, žalostně plačící a o pomoc volající, byly krutě vyrvány z náručí svých ustrašených matek a odvezeny byly jako ubozí sirotci „někam" do ciziny - do dětských káznic, do nacistických polepšoven, a tak se svými matičkami, babičkami a sestrami staly se obětmi nacistické hrůzovlády. Jak otrlého srdce musí býti ten, kdo se ještě opováží tvrditi, že Hitler a jeho stoupenci chtějí jen spolupráci (cooperation) ostatního

světa k zavedení „nového řádu“ v celém světě. Nezaslouží Hitler a všichni jeho pomocníci za tak hroznou pomstu spáchanou na Lidicích spravedlivého trestu ? - Ta okolnost, že při pálení vesničky Němci tam nalezli tajně uschovanou zbraň a střelivo, nemohla býti toho důkazem, že někdo z Lidic odstřelil Heydricha; takových tajných úkrytů zbraně i střeliva je jistě v Čechách a na Moravě na sta a Němci ty úkryty nikdy nevypátrají. A připustíme-li, že čeští vlastenci odstřelili Heydricha, musíme obdivovati jejich důmysl, s jakým kuli svoje dobře promyšlené plány i jejich odvahu a sebeobětavost, s jakou svůj odvážný skutek provedli. Oni ukázali celému světu, čeho jest schopna věrnost k vlasti a k národu a láska k svobodě.

Vesnice byla zapálena, kostel, škola, všechny domy k obývání a ostatní hospodářské a jiné budovy byly zbořeny a Lidice byly srovnány se zemí a k dovršení všeho, jméno „LIDICE“ bylo vymazáno ze seznamu českých vesnic. Pravda, v Čechách teď Lidice nejsou, ale po válce zase budou; a v Americe i v jiných zemích už jsou „Lidice nové“. Nacisti nevymazali z lidské paměti vzpomínku na mučedníky Hitlerova hrozného vraždění. Osud, jakým byla postižena česká vesnička Lidice, jest ukázkou hrůzovlády, jakou prožívají všechny země evropské obsazené a zotročené Hitlerem; vždyť počet mučedníků lidických jest jen malá částka z celkového velikého počtu popravených mužů i žen ve všech obsazených evropských zemích. A k tomu počtu nevinně popravených musíme vzpomenouti i těch ubohých starců a stařen, otců, matek i nevinných dítek, kteří byli ponecháni na pospas smrti hladem, když je barbarští nacisti o všecko okradli.

Vesnice byly vyhlazeny v Norsku, Polsku, Jugoslávii, v Řecku a v jiných zemích ovládaných Němci, ale ve všech těch případech Němci se snažili utajiti svou barbarskou zločinnost před světovou veřejností. V případě Lidic zločin byl předem uvážen ve všech podrobnostech a nelidské vyhlazení Lidic sami Němci vytroubili do světa; chtěli tím dáti varovný hlas Čechům i ostatním zotročeným národům, chtěli je všechny zastrašiti a seslabiti v odboji, ale nacistům se to nepodařilo a spojenci poznali, že německá říše Adolfa Hitlera jest nejhorším nepřítelem celého civilizovaného světa, lidstva i Boha a že Hitlerovští utiskovatelé za své nelidské zločiny, ať už byly spáchány kdekoliv, nemohou ujíti spravedlivému trestu. Německý národ nebude vyhuben, tak jako nebude vyhuben národ český, norský, belgický, hollandský anebo jugoslávský a řecký, ale německý národ si musí uvědomit, že jest zodpovědný za hroznou katastrofu, do které byl zaveden svými nacistickými vůdci a svým vlastním rozšiřováním a vnucováním „všeněmeckých myšlenek mečem i ohněm“. Pyšné a sobecké německé heslo: „Deutschland über Alles“ to jest: „Německo nade všecko“, musí býti pochováno a na vždy zapomenuto! Nikoliv „pomsta“, ale „trestající spravedlnost“ naučí Němce, že jest to nekřesťanské a že se to nevyplácí útočit na jiné národy a zotročit je. „Trestající spravedlnost Boží jest víc než lidská pomsta.“

„Nechť dlouho žijí Lidice!“ - Těmi slovy začal velmi zajímavý a s vlasteneckým, čistě americkým nadšením psaný článek v chicagském deníku „Chicago Sun,“ dne 21. června 1942, jen deset dní po nelidském vyhlazení Lidic v Čechách. V článku tom bylo oznámeno americké veřejnosti, že nová osada „Stern Park Gardens“ u Joliet, Illinois, nedaleko Chicaga, bude pojmenována: „LIDICE“. Čtenářstvo bylo žádáno, aby přispělo dobrovolnými dárky na zbudování důstojného pomníku lidickým mučedníkům českým ve znovu zrozených Lidicích v Americe. Stern Park Gardens jest obranný domovní podnik, zbudovaný vládou a bylo získáno vládní svolení nejen ku přejmenování osady té, nýbrž i k postavení pomníku a k zařízení „Věčného Světla Svobody“, na věky připomínající krvavé utrpení, které vytrpěli mučedníci lidičtí ve jménu svobody.

Utvořil se 150 členný výbor popředních a vážených amerických mužů a žen z Chicaga, Joliet a jiných středozápadních měst; velmi horlivým a obětavým pracovníkem v tomto vlastenecky procítěném podniku byl p. Marshall Field. Bedlivě byly vykonány všechny nutné přípravy k významné slavnosti a postaráno bylo o zajištěnou dopravní službu, aby zvláště z Chicaga občané se mohli zúčastniti dojemné slavnosti znovuzrození a pojmenování malé osady na rozsáhlé illinoiské prérii českým jménem: „LIDICE“.

Církevní slavnostní obřady, první a významnou část celé slavnosti, vykonal nejdůstojnější pán Prokop Neužil, O.S.B., opat kláštera sv. Prokopa, Lisle, Ill., který v 81. roce svého horlivého a požehnaného života jest stále ještě velice obětavý a činný. Jemu při svěcení pomníku a při mši svaté přisluhovali: dp. Gilbert Laketek, O.S.B., a dp. Filip Bajo, O.S.B. Právě před polednem nejdp. opat posvětil pomník, postavený na věčnou památku mučedníkům lidickým; český dělnický pěvecký klub Lyra zapěl úchvatně „Going home“ ze symfonie „Z Nového Světa“ od A. Dvořáka. Roztomilá děvčátka, pěkně vystrojená v národních krojích, položila na stupně kamenného pomníku překrásný věnec s nápisem: „Na památku českých hrdinů z Lidic, kteří tak milovali svobodu, že neváhali dát za ni život.“

V poledne sloužil nejdp. opat Prokop Neužil, O.S.B., polní mši svatou pod širým nebem u oltáře, postaveného před pomníkem. K bohoslužbám se shromáždil velký zástup věřících; bylo tam mnoho našich krajanů, osadníci ze Stern Park Gardens a značný počet věřících z blízkého města Joliet. S úctou hleděli všichni na milého velebného kmeta u oltáře, berouce účast v oběti nejdražší; tiché vroucí modlitby vznášely se k nebesům za mučedníky lidické, a mezi mší svatou, na znamení zvonkem, věřící zbožně poklekali na holou zem a do prachu. Po mši svaté měl nejdp. opat krásné, vhodné a hluboce působivé české kázání a pronesl velmi dojemnou modlitbu. Nejdp. opat Prokop Neužil, O.S.B., zaujal velice moudré stanovisko posvěcením pomníku a obětováním mše svaté pod širým nebem v památný den slavnosti znovuzrození LIDIC v Americe, dne 12. července 1942. Zanechal hluboký dojem v srdcích všech přítomných a vznešeného jeho činu jistě nebude nikdy zapomenuto. Nejdp. opat zasel símě, které přinese hojně dobrého ovoce; katolíci v nových Lidicích zajisté si postaví chrám Páně v nedaleké budoucnosti a budou na nejdp. opata vděčně vzpomínati a

Pomník v nových Lidicích byl posvěcen opatem Prokopem Neužilem O.S.B.

vroucně se budou za něho modliti.

Odpolední slavnostní program řídil p. Clifton Fadiman z New Yorku, známý radiový oznamovatel a vykladatel, který se osvědčil výtečným mistrem ve svém oboru. Na hlavní tribuně zaujali místo tito: vyslanec plukovník Vladimír Huban; plukovník Otakar Španiel, vojenský přidělenec vyslanectví; podplukovník Alexander Hess, letecký přidělenec vyslanectví a hrdina ze vzdušné bitvy o Londýn; čínský generálmajor Chu-Shi-ming, který ochotně přijel na slavnost z Washingtonu, aby dal najevo celému světu pevnou solidárnost svého národa s národem naším a se všemi ostatními Spojenými národy; nejdp. opat Prokop Neužil, O.S.B.; p. Wendell L. Willkie, v roce 1940 politický protivník presidenta Roosevelta a nyní horlivý, výmluvný a nebojácný zastánce jeho zahraniční politiky; elegantní pan Marshall Field, III., vydavatel „Chicago Sun"; předseda Čsl. Národní Rady p. prof. J. J. Zmrhal; předseda Českého Národního Sdružení br. Adolf Kačer v sokolském stejnokroji; zástupce Národního Svazu Českých Katolíků dp. dr. Arnošt Žižka, O.S.B.; okresní pokladník p. John J. Toman; státní ředitel federálního ubytovacího úřadu p. Gael Sullivan; správce čsl. generálního konsulátu p. Alois Ozábal a mnozí jiní, které nám není možno všechny vyjmenovat.

Odpolední slavnostní program byl zahájen pochodem, který zahrála znamenitá kapela vyšší školy z Joliet. Dojemná byla invokace Rev. Waltera H. McPhersona, jenž pravil: „Při dnešní slavnosti znovuzrození Lidic zapalujeme věčné světlo na památku českých hrdinů lidických, postavených před hlavně pušek popravní čety nacistického vojska naplněného zlobou a ukrutností. A tito stateční muži - mučedníci za svobodu v poslední chvíli života svého upírali svoje zraky k nebesům v pevné víře, že z vůle Boží po tmavé noci vzejde nové ráno a s ním nový, lepší svět!" Pak Lyra zapěla vhodně zvolené Smetanovo „Věno". Potom následovalo několik řečnických projevů a později více slavnostních řečí, které pro nedostatek místa v kalendáři nám není možno všechny uváděti; čtenáři naši jistě se o nich dočetli v Národu nebo v Katolíku. Krásný byl projev čínského generála-majora Chu-Shi-minga, jenž vzdal čest nejen lidickým mučedníkům za svobodu, ale také statečnosti, trpělivosti a vytrvalosti československého lidu, který ve spojení s ostatními národy jistě dojde k cíli na své cestě za slavným konečným vítězstvím. V podobném smyslu promluvil člen pořádajícího výboru p. Dominik Romano z Joliet, který kladl důraz na to, že „Věčné Světlo", které bude svítit na pomníku, bude navždy obyvatelům nových Lidic i všem návštěvníkům připomínat české vlastence, kteří dali celému světu příklad, že národ skutečně svobody milovný musí být odhodlán za svobodu nejen bojovat, nýbrž také umírat. - Pan Marshall Field se vzácnou skromností zmínil se jen krátce o zásluze, jakou měl na znovuzrození Lidic v Americe, postavení pomníku a zařízení věčného světla, deník „Chicago Sun", jím založený, ale přesvědčivě poukázal na to, že, miluje-li Amerika svobodu tak, jak jest v jejích tradicích, musí vždycky býti připravena poskytnouti všemožnou pomoc a podporu všem jiným národům, bojujícím za svá lidská práva.

Po přednesených projevech p. Fadiman pravil: „Dnes, 12. července 1942, za slunečného nedělního odpoledne, zde na illinoiské pláni, jest shromážděno mnoho tisíců Američanů. Proč sem přišli? - Jistě ne proto, aby mne poslouchali; ani jen proto, aby vyslechli vynikající muže - výtečné řečníky, kteří po mně promluví. Ty tak mnohé tisíce Američanů přišly sem především proto, aby vzdaly poctu svobodě. Do této malé dědiny, která se nazývá Stern Park Gardens, ve státu Illinois, nedaleko Chicaga, přivedla nás všechny touha, abychom se zúčastnili památné a velice významné slavnosti **„znovuzrození českých Lidic"**. Dnes jméno této osady, jejíž mnozí obyvatelé jsou českého původu, bude změněno na „LIDICE", aby se udržela věčná živá památka lidu české vesnice téhož jména, umučeného krutými, zběsilými nacisty."

Potom p. Fadiman představil ředitele státního úřadu pro federální obytné projekty, p. Gaela Sullivana, jenž pronesl následující projev k znovuzrození a pojmenování nových Lidic v Americe: „Půda státu Illinois stává se dnes srdcem Ameriky - vesnice „LIDICE" z ní povstává jako z hrobu; české Lidice, z povrchu zemského vyhlazené, jsou dnes znovuzrozeny. Jako administrátor federálního obytného úřadu ve státu Illinois vítám tento okamžik, kdy se jméno Sternu Park Gardens mění v **„LIDICE"**, které jméno v řeči chrabrých Čechů znamená: „domov lidí". Kéž by „LIDICE, ILLINOIS" byly povždy tak hodny tohoto jména jako „LIDICE V ČESKOSLOVENSKU".

„Lyra" na to zapěla československou národní hymnu a po jejím ukončení p. Fadiman přečetl projev, zaslaný na slavnost presidentem Franklinem D. Rooseveltem, tohoto znění: „Dne 10. června 1942 oznámila nacistická vláda, že sprovodila se světa jméno „LIDICE". Nejen, že byla tato československá vesnice zničena, nýbrž všichni muži v ní byli

povražděni, jejich ženy a děti rozehnány, vrženy do vězení a snad také zabity. Jméno LIDICE mělo býti vymazáno z historie a navždy zapomenuto. My však víme dobře, co se stalo, třebaže nacisti tak zpupně a hanebně se snažili Lidice zničit. Občanstvo malé nové osady ve Spojených Státech se nadchlo a přijalo jméno: „LIDICE". Na místo, aby byly navždy sprovozeny se světa, jak si to nacisti přáli, Lidice se probudily k novému životu. V obrovském údolí mezi Velkými jezery a řekou Mississippi jméno osady Lidice nyní se stává věčnou upomínkou na to, co nacistická zloba nemohla zničiti: **Lidice americké stávají se památníkem lásky člověka ke svobodě a odhodlanosti svobodu si udržet!"**

Na to byl přečten projev presidenta Eduarda Beneše tohoto znění: „Lituji hluboce, že nemohu být s vámi. Sympathie Ameriky k lidickým mučedníkům zůstane navždy zdrojem vděčnosti všech Čechoslováků ve světě a pohnutkou k ještě usilovnější práci pro vítězství. Mé upřímné díky všem, kdo tento slavnostní akt umožnili". - Zahraniční ministr čsl. Jan Masaryk poslal tento telegram: „Jsem neskonale vděčen lidu velkých Spojených Států za povzbuzující reakci na lidickou hrůzu. Lidičtí mučedníci si této pocty zaslouží. Myslím na čínské, polské, jihoslovanské a jiné a jiné vesnice, které potkal podobný osud. Pearl Harbor a Lidice - dva symboly odhodlanosti a svobody - nám denně budou připomínkou. Toužím po návštěvě Lidic v Illinois, až se jednou vrátím do vlasti své matky, a po opětném vybudování českých Lidic, až porazíme Hitlera. Lidice budou obnoveny. Děkuji vám a Bůh vám žehnej!"

Dalšími řečníky byli následující: čsl. vysланec plukovník Vladimír Hurban, nejdp. opat Prokop Neužil, O.S.B., jenž přeložil do angličtiny vzpomínku na české Lidice 80 leté paní Barbory Brožové a přidal několik svých vlastních upřímných a dojemných slov. A potom byl představen hlavní řečník p. Wendell L. Willkie, který byl přivítán bouřlivým potleskem. On jest výtečným a velice obratným řečníkem; jeho projev byl skvělý, rozhodný, nekompromisní a prudce útočný na Hitlera a jeho vládu nacistickou. - Na slavnost došlo mnoho telegramů ze všech končin světa.

Slavnost byla zakončena americkou národní hymnou a do zpěvu Lyry přidalo se obecenstvo plným mocným sborem, což bylo jedním z imponujících dojmů památné slavnosti.

Lidice žijí a budou žíti navždy!

Národ 1943
Česko-americký kalendář
Tiskárna českých benediktinů, Chicago, Illinois

Pietní slavnost na památku

80. výročí vyhlazení Lidic

se uskuteční

12. června 2022 v 11.00 dopoledne

U památníku - Lidice Memorial

1631 N. Prairie Ave., Crest Hill, IL 60403

Podoba současného pamatniku Lidic v Crest Hill, IL, záběr z každoroční pietní slavnosti, pamětní deska a označení místní části města

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbaken@sbcglobal.net
Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

CZECH CATHOLIC UNION/ CCU LIFE

Fraternal Life Insurance (Insurance & Annuity Sales) Since 1879

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

(216) 341-0444

DUDÁCKÁ MUZIKA
z Domažlic

Česká misie v Chicagu Vás srdečně zve na

Koncert
Dudácké muziky

mladých umělců
z Domažlic z jižních Čech

v neděli 5. června
v 1.00 po obědě

na zahradě misie
9415 Rochester Ave.
Brookfield, IL 60513

Jídlo, pití a další zábava
před tím a potom

NA PIKNIKU SLOVENSKÉ MISIE

Srdečně Vás zveme na

PIKNIK NA DEN OTCŮ

na zahradě České misie

9415 Rochester Ave.,
Brookfield, IL 60513

v neděli 19. června 2022

od 12:00 v poledne do setmění

K poslechu, zpěvu a tanci hraje

DJ TONY

vystoupí též

SKUPINA BORŮVKY

**K jídlu bude jako specialita opět srnčí guláš,
dále teplé uzeniny, bramboráky, langoše a
výborné pečivo všeho druhu.
K pití bude chlazená Plzeň, víno a limonády.
Nebude chybět ani zmrzlina.**

Vstup volný

Informace:
708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Zemřel herec Josef Abrhám

Herec Josef Abrhám
* 14. prosince 1939 ve Zlíně,
† 16. května 2022 v Mělníku

Televizní diváci si ho pamatují jako záletného doktora Blažeje z oblíbeného televizního seriálu Jaroslava Dietla „Nemocnice na kraji města". Jaký byl Josef Abrhám ve filmu? Mnohé z jeho rolí se staly legendárními. Falešný pan vrchní ve snímku „Vrchní prchni!" patří k nejznámějším jeho rolím. Z těch dalších jmenujme filmy „Partie krásného dragouna", „Kulový blesk", „Žebrácká opera", „Všichni moji blízcí", a také jeho poslední roli ve filmu „Anděl Páně 2". Tímto filmem jeho herecká kariéra vyvrcholila.

Jeden z nejznámějších herců své generace se narodil 14. 12. 1939 ve Zlíně. Je vnukem slovenského dramatika, spisovatele a evangelického faráře Jozefa Hollého. Po maturitě studoval herectví u Andreje Bagára na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě. Po 2. ročníku studia přešel na pražskou Divadelní akademii múzických umění (zkráceně: DAMU). Tu úspěšně absolvoval v roce 1962.

Divadelní začátky Josefa Abrháma jsou spojeny s divadlem na pražských Vinohradech. To se tehdy jmenovalo „Divadlo československé armády". Potom nastoupil do základní vojenské služby. Po jejím ukončení se Josef Abrhám stal jedním ze zakladatelů pražského „Činoherního klubu". Byla to tehdy moderní divadelní scéna, na které se hrálo dalších téměř 30 let. Po „sametové revoluci" roku 1989, v roce 1992, přešel na krátký čas do Národního divadla v Praze. V roce 1994 se vrátil do „Činoherního klubu". Na domovské scéně hrál ve slavných divadelních kusech jako „Penzion pro svobodné pány" „Racek", Tři v tom", „Hráči" a další.

Josef Abrhám byl po celou svoji hereckou kariéru ceněn jako herec s širokým rejstříkem výrazových prostředků. Dokázal věrohodně zahrát jak v dramatickém příběhu, tak i v komedii. Co role, to divácký zážitek. V roce 1991 účinkoval ve filmové verzi slavné „Žebrácké opery" v režii Jiřího Menzela. V roce 1994 obdržel cenu „Českého lva" za výkon ve vedlejší mužské roli ve filmu Jana Hřebejka „Šakalí léta". Další, více či méně divácky úspěšné filmové role přicházejí i v dalších letech. Jmenujme alespoň filmy „Stůj, nebo se netrefím!" a „Pánská jízda". Na cenu „Českého lva" byl pak nominován ještě několikrát. Naposledy v roce 2011 v kategorii nejlepší mužský herecký výkon v hlavní roli ve filmu Václava Havla „Odcházení".

Ani vážné role se Josefu Abrhámovi po roce 1989 nevyhýbaly. Tak kupř. v roce 1998 si zahrál ve filmu „Všichni moji blízcí", o rok později ve filmu Vojtěcha Jasného „Návrat ztraceného ráje". V roce 2006 ztvárnil jednu z rolí ve filmu Jana Hřebejka „Kráska v nesnázích". Roku 2020 obdržel „Cenu Thálie" za celoživotní mistrovství v oboru činohra.

Josef Abrhám byl ženatý s herečkou Libuší Šafránkovou. Vzali se v roce 1976. Měli spolu syna Josefa. Ten se jim narodil v roce 1977. Syn Josef Abrhám mladší je úspěšným režisérem filmových a televizních dokumentů.

Paní Libuše Šafránková zemřela v roce 2021. Po smrti svém manželky žil Josef Abrhám starší v ústraní. Poslední roky svého života byl upoután na invalidní vozík. Žil proto u svého syna Josefa ve městě Liběchov ve Středočeském kraji. Syn Josef se o něj staral společně se svojí manželkou Ludmilou. Josef Abrhám starší zemřel necelý rok po smrti své manželky Libuše dne 16. května 2022 ve věku 82 let v nemocnici ve městě Mělník.

Z dostupných pramenů připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Herec Josef Abrhám se svojí manželkou Libuší Šafránkovou

Zázračné schodiště v loretánské kapli v Santa Fe (2)

V minulém čísle jsme popsali neobvyklé okolnosti, za kterých bylo postaveno tzv. zázračné schodiště v kapli Panny Marie Světla v Santa Fe. Tím ale záhady nekončí – spíše naopak.

Zůstávají tři záhady

První záhada:
Kdo vlastně schodiště postavil?

Někteří katolíci jsou přesvědčeni, že schodiště postavil svatý Josef. Jiní křesťané věří, že jej postavil sám Pán Ježíš. Ještě jiné duchovní tradice se naklání k názoru, že schodiště postavil přestrojený anděl. Mezi dnešními sekularisty se někteří domnívají, že schodiště postavil Francouz, Němec nebo řemeslník zednářského cechu. Za posledních padesát let byly dvě hlavní verze ohledně stavitele schodiště.

V sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století publikoval svou verzi Oscar Hadwiger z Puebla v Coloradu. Tvrdil, že na půdě jejich domu našel skříňku na nářadí po svém dědečkovi, ve které byl náčrt zázračného schodiště. Pan Hadwiger tak došel k závěru, že schodiště nepostavil nikdo jiný než Yohon [Johann] L. Hadwiger z Vídně v Rakousku, jeho vlastní dědeček.

V prosinci 1990 poskytl Oscar Hadwiger rozhovor Robertu Stackovi, moderátorovi populárního televizního seriálu *Unsolved Mysteries*. Během rozhovoru byl pan Hadwiger požádán, zda by mohl divákům ukázat tento nákres. Odpověděl, že „ho ztratil". Z tohoto důvodu odmítl pořad *Unsolved Mysteries* toto tvrzení jako nepodložené a rychle se na to zapomnělo.

Nejrozšířenější současná verze alternativního výkladu se zakládá na textu knihy Mary J. Straw Cookové s názvem *Loretto: The Sisters and Their Santa Fe Chapel*. Podle této verze vystavěl schodiště Francois Jean Rochas.

Hlavní důkazy obsahují následující fakta:

12. března 1881 zaznamenala matka Magdaléna, tehdejší představená řeholních sester, která zodpovídala za vedení účetních knih, že zaplatila panu Rochasovi 150 dolarů za práci vykonanou v jejich nové škole. Zde je třeba si uvědomit, že se jednalo o školu, ne o kapli, což je důležitý detail, který kritici často přehlížejí. Poté, co „Frank" Rochas přijal mzdu od matky Magdaleny, odešel ze Santa Fe na jih Nového Mexika, kde si koupil dražší nemovitost a postavil malý ranč.

V říjnu 1894 matka Magdalena zemřela, takže nemohla osobně popřít nekrolog pana Franka Rochase, který publikovaly místní noviny o tři měsíce později. V prosinci 1894 totiž Rochas předčasně zemřel. Jeho smrt byla ale považována za vraždu, protože se na něho již několikrát chystal atentát. 4. ledna 1895 obdržel pan Quintus Monier ze Santa Fe v Novém Mexiku dopis následujícího znění, který byl zveřejněn 5. ledna v novinách New Mexican jako nekrolog:

„Ve včerejším dopise z Las Cruces panu Quintu Monierovi se uvádí, že Frank Rochas byl před několika dny nalezen mrtvý na svém ranči poblíž La Luz... Byl to Francouz a v Santa Fe byl dobře znám jako odborník ve zpracování dřeva. Postavil krásné schodiště v loretánské kapli a v sanatoriu svatého Vincenta."

Kritici tedy tvrdí, že měli v ruce dopis a účet z novin ukazující, že zázračné schodiště postavil Frank Rochas. To je konec příběhu.

Zde je ale třeba upozornit na několik nepříjemných faktů. Za prvé, noviny, když přetiskují oznámení, nezkoumají pravdivost nekrologu podaného přítelem nebo členem rodiny. Mohou tak napsat lež nebo prostě zveličit pravdu o zesnulém. Koncem devatenáctého století také vzrůstala „žlutá žurnalistika". Byla to praxe zveličování pravdy, aby se prodalo více novin. Novinový výstřižek nekrologu z roku 1895 tedy nemůže být považován za důkaz stejné úrovně jako dnešní článek v *New York Times* od renomovaného reportéra.

Za druhé, v Santa Fe stály dvě budovy z počátku osmdesátých let 19. století, které byly vystavěny ve stejném francouzském architektonickém stylu. Jednou bylo sanatorium svatého Vincenta (nemocnice) a druhou byla „nová" školní budova sester z Loretta, která byla postavena na severní straně kaple. Je nesporným faktem, že schodiště v nemocnici postavil Frank Rochas. Z účetní knihy Matky Magdalény víme také, že byl zaměstnán, aby „pracoval" v nové škole, za což dostal zaplaceno. Matka Magdaléna v účetní knize vždy uváděla, zda se práce týká kaple nebo školní budovy. V její účetní knize není žádná zmínka o tom, že by Frank Rochas dostal zaplaceno za jakoukoli práci v loretánské kapli. Mary Cooková ve své knize nadhazuje, že „...ví z první ruky, že mistr tesař zemřel s ní (Matkou Magdalénou)", jako by naznačovala, že Matka Magdaléna tuto důležitou skutečnost jednoduše vynechala.

Původní schodiště bylo bez zábradlí

Lze se domnívat, že schodiště v kapli nepostavil Frank Rochas. Naproti tomu udělal podobně jako v nemocnici udělal schodiště v „nové" škole sester. V dopise panu Quintu Monierovi, ať už ho napsal kdokoli, se mohl autor stejně snadno mýlit v tom, kde Frank Rochas své schodiště postavil: zda v kapli nebo v budově školy. Takže celá záležitost visí na spekulacích. Můžeme tedy usoudit, že ani citovaný dopis, ani účet z novin nepřináší pádné důkazy. Kdo tedy postavil zázračné schodiště? To zůstává tajemstvím a historickou záhadou!

Druhá záhada:
Proč zázračné schodiště vlastně stojí

Loretánská kaple se stala od října 1971 soukromým světským muzeem. Přivítala už návštěvníky z celého světa. Jejími dveřmi prošli lidé všech společenských vrstev, zaměstnání a duchovních či neduchovních přesvědčení, včetně bezpočtu inženýrů, vědců a dalších věhlasných odborníků.

Ani jeden inženýr nebyl dosud schopen určit nosnost záhadného schodiště. Mezi lety 1991 a 2020 se po prohlídce schodiště odvážili pouze dva inženýři tvrdit, že pochopili, proč schodiště stojí. První z nich byl po tom odvážném tvrzení požádán o vizitku, protože by jistě rád poučil a zasvětil kolegy inženýry, kteří byli dosud zmateni. Okamžitě zrudnul a přiznal se: „Nerozumím tomu". Pak odešel. Ten druhý tvrdil důrazně, že tomu rozumí. Po sdělení, že ani jeden inženýr dosud nedokázal určit „nosnost schodiště", se velmi naštval a prohlásil: „Samozřejmě že ne. Aby se tohle dalo zjistit, muselo by se to nejdřív rozložit na části." Na námitku: „Tak je to záhada, že?" neodpověděl, zastyděl se a odešel.

Mladý a bystrý inženýr ze Švýcarska navrhl, že se dá pomocí moderní přiřuční technologie proměřit změna v rozměrových bodech schodiště, nejprve bez zatížení a pak po zatížení mnoha lidmi. Rozdíl mezi těmito dvěma měřeními by odhalil elastickou reakci schodiště. V kombinaci se znalostí druhu a chování dřeva by se dala odhadnout skutečná nosnost schodiště. Tím se dostáváme k problému, kterému se budeme věnovat v naší další části, totiž chování a identitě dřeva. Bez jeho znalosti nemůže vědecký výpočet určit nosnost schodiště.

V létě 2017 naši kapli navštívil americký fyzik s odbornou specializací ve výpočetní nanotechnologii. Schodiště na něho udělalo velký dojem, a tak si dal za cíl zjistit, proč je tak stabilní. Se svým kolegou v Jižní Africe došel za pomoci diferenciálních rovnic a teorie kontinuální elasticity k závěru, že důvodem pružnosti a pevnosti je neobvyklá asymetrická dvoušroubovicová struktura, ve které je užší vnitřní podélník spojen s širším vnějším podélníkem pomocí nestlačitelných schodů, které mají stejnou funkci jako paprsky v kole. Později prozradil kurátorovi kaple, že „popsání a pochopení původu pevnosti a pružnosti nečiní schodiště méně zázračným." Podle něho „je to ještě zázračnější, protože stavitel musel mít větší znalosti než všichni stavební inženýři dohromady!"

Koncem roku 2019 přijelo do Santa Fe 120 současných stavitelů kruhových schodišť z celých Spojených států na sjezd a pozvali kurátora na přednášku o zázračném schodišti. Sami přednášeli o moderní technologii, která se dnes používá při stavbě podobných schodišť. Základem jsou vrstvy tvrdého dřeva, které se slepí dohromady v procesu zvaném laminace. Tento proces vytvoří velmi tuhou a nepružnou strukturu. Na druhé straně máme zázračné schodiště, postavené koncem roku 1879, ještě před příchodem průmyslové revoluce do Santa Fe, které sestává z nejméně 94 kusů dřeva. Tehdy se spojovaly části všech dřevěných konstrukcí, jako je nábytek, stodoly a plachetnice, dřevěnými kolíky. Tyto dřevěné části se nejdříve namočily ve vodě a pak byly zatlučeny na místo. Dřevo ve vodě nabobtnalo a vytvořilo strukturu, která je pevná a schopná vzdorovat velké námaze. Kolíky mají známou přednost, že se při vibraci a přirozené námaze nevysouvají ze struktury tak jako hřebíky, které tímto oslabují integritu struktury. Na rozdíl od dnešních schodišť je zázračné schodiště pevné a přitom pružné.

Proč tedy zázračné schodiště stojí tak pevně a jakou zátěž snese, než se zřítí? To nikdo neví a tato vědecká záhada zůstává dosud nevyřešena. Je to druhá z našich tří záhad!

Třetí záhada: Kde se vzalo dřevo?

Když záhadný tesař zmizel a sestry ho nemohly najít, vydaly se do jediného skladu dřeva ve vesnici, aby zaplatily alespoň za dřevo a ostatní materiál. K jejich zděšení se dozvěděly, že tesař od firmy žádný materiál nikdy nedostal. Některé sestry ve své zbožnosti tím pádem věřily, že to musel být sám svatý Josef (Ježíšův pěstoun) a myslely si, že „dřevo dostal z nebe". Jiné sestry mínily: „Samozřejmě že ne, v nebi nic takového jako dřevo není. Musel získat dřevo ze Svaté země." Tak se zrodila druhá teorie.

Když kurátor loretánské kaple začátkem roku 1991 nastoupil do své pozice manažera, řekla mu jeho spolupracovnice, která spravovala kapli před ním, že slyšela, že byla na Oregonské univerzitě provedena studie dřeva a že ho nikdo nedokázal identifikovat. Nový kurátor neměl možnost si toto tvrzení ověřit, protože neměl ponětí,

Schodiště je velmi pružné a má úžasnou nosnost, zde přímo na něm stojí 13 dospělých dívek

komu na univerzitě zavolat. Také se obával, že se mu budou smát, když toto tvrzení bude opakovat bez ověření, zvláště když právě začíná ve své pozici. Stejně si tuto informaci nechal v koutku mysli. Pokud by někdy dostal možnost si toto tvrzení nezávisle ověřit, udělal by to. O několik let později, v říjnu 1995, nabídl vědec jménem Forrest N. Easley, který dříve pracoval v americké námořní výzkumné základně názvu China Lake v Kalifornii, svou pomoc jako odborný analytik dřeva. Pokud by k tomu dostal příležitost, hodlal prozkoumat typ dřeva. Kvůli informaci, kterou dostal před téměř čtyřmi lety, se cítil kurátor povinen využít příležitosti a nabídky pana Easleyho. Rozhodl se, že je snazší získat odpuštění než povolení, a tak vystoupal téměř na konec zázračného schodiště. Jak už věděl, byla tam prasklina ve vnitřním nosníku (o čemž se zmíníme později), z níž vylomil kousek dřeva. Tento vzorek byl asi tři centimetry dlouhý a centimetr široký.

Uplynulo asi patnáct měsíců, bez toho aniž by kurátor od pana Easleyho dostal jakoukoli zprávu. Tak došel k závěru, že to vše byla jen ztráta času a navíc se ještě poškodilo schodiště. Ale pak se z ničeho nic objevil pan Easley nejen s dokumentací svého výzkumu nazvanou „Analýza dřeva schodiště", ale také s několika neočekávanými informacemi. Řekl, že důvodem, proč výzkum trval tak dlouho, bylo to, že si chtěl být svými zjištěními absolutně jistý. Pan Easley určil, že dřevo pochází z kmene „Picea smrku". Ke svému údivu zjistil že nejblíže vzorku, který dostal, byl smrk z Aljašky. Ve skutečnosti řekl: „Aby se buňky vyvíjely tak, jak se vyvinuly, musel by strom, ze kterého dřevo pochází, vyrůst v nadmořské výšce přes tři tisíce metrů, nebo růst na nějakém místě jako je Aljaška." Je zajímavé, že tento poddruh smrku Picea, jak si ověřil, neodpovídal žádnému jinému typu smrku na zemi." Odkud tedy pochází dřevo? Nikdo neví. Tato vědecká záhada čeká stále ještě na vyřešení. Je to poslední a nepochybně nejzajímavější ze tří záhad!

Co víme o konstrukci schodiště?

Schodiště, které postavil tajemný tesař, mělo stejně jako nyní dvoušroubovicovou konstrukci s dodnes viditelnými vnějšími a vnitřními podélníky. Vnější podélník má devět zářezů pro blesk spojující deset jednotlivých, asi dvoumetrových kusů. Vnitřní podélník obsahuje sedm přímých řezů spojujících osm jednotlivých přibližně dvoumetrových kusů. Vše drží pohromadě pouze dřevěné kolíky. Podle empirických údajů vydaných sestrami z Loretta v brožuře z roku 1933 byly podélníky nepochybně namočené ve velkých vanách s vodou, pravděpodobně v koňských žlabech. Jeden odborník na zpracování dřeva odhadl, že stavitel musel nechat během pěti následujících dní a nocí asi pět centimetrů tlusté podélníky ponořené ve vařící vodě, aby je vůbec mohl ohnout. Z dostupných historických záznamů víme, že stálo takto zhotovené schodiště v tomto stavu téměř osm let. Řeholní sestry a jejich studentky ho používaly bez zabezpečení zábradlím při každodenní liturgii. Samozřejmě to vzbuzovalo velké obavy zvláště pro bojácné nebo pro ty, co trpěli závratí!

Sestry věřily, stejně jako mnozí dodnes, že zázračné schodiště postavil sám svatý Josef. Věřily tomu natolik, že se cítily nehodny provádět jakékoliv změny. Ale na-

Detail zázračného schodiště v Santa Fe

konec, asi o osm let později, což je v roce 1887, povolaly řemeslníka jménem Phillip Hersch, aby přidal zábradlí. Odhodlaly se sestry k tomuto kroku až když se někdo vážně zranil? To se jasně nikdy nedozvíme. Stalo se to během viktoriánské éry, kde se v rodinách a institucích o takových věcech normálně nemluvilo. Když Phillip Hersch připevnil zábradlí, zjistil, že schodiště je velmi pružné, což se považovalo za slabinu konstrukce. Teprve začátkem 20. století se začala cenit pružnost, která konstrukci ve skutečnosti zpevňuje a dodává jí odolnost. Proto se dnes staví visuté mosty tak, jaké jsou. V roce 1887 se ale myslelo, že pružnost je problém, který se musí napravit. Pan Hersch tedy vyfrézoval, sestavil a připevnil zábradlí ke schodišti tlustými, kulatými dřevěnými hmoždinkami. Nejpravděpodobněji to byl také on, kdo přidal tři kovové podpěry ke snížení původní pružnosti. Dvě zakotvil ve stěně, jednu na každý obrat schodiště, a třetí ve sloupu, co stojí přímo vedle samotného schodiště, a tam podpírá kůr.

Aby se zakryly nevzhledné stopy změn na spodní straně schodiště, která celou dobu od vystavění zůstala nepokrytá, bylo rozhodnuto provést několik dalších změn. Nejprve byla na schody zdola nanesena méně než milimetr tlustá vrstva vápna smíchaného s koňskými žíněmi pro zlepšení pevnosti. Tento nános mohl také chránit před vlhkostí vzduchu. Ze spodu se potom připevnila struktura sestávající z asi tři centimetry širokých pásů dřeva. Zevně se stejná omítka aplikovala na nově přidanou dřevěnou strukturu na dolní straně schodiště. Jak bylo již zmíněno, byla primární funkce této konstrukce zakrýt nevzhledné stopy dodatečných změn. Předpokládá se, že se tato velmi obyčejná omítka později přelakovala, aby z estetických důvodů vypadala jako dřevo. A pak se v podstatě nic víc se schodištěm nedělalo až do koupě a renovace Loretánské kaple v roce 1971.

Pokud jde o samotnou kapli, byl její interiér po původní stavbě Projectusem Mouleym v letech 1873 až 1878 mnohem prostší než dnes. Kaple měla hladké omítnuté stěny, omítnutý strop a přiložený dekorativní dřevěný oltář. Na severní a jižní stěně visely obrazy křížové cesty sestávající z jednoduchých olejomaleb událostí Kristova ukřižování ve zdobených dřevěných rámech.

Sestrám trvalo celých dvacet let, od 1878 do 1898, než splatily půjčku, přičemž většina příjmů byla z nadací založených rodiči mladých žen, které vstoupily do řádu. Od té doby zůstalo schodiště, co se dodatečných prací týče, nezměněno až do uzavření školy v roce 1968.

Během Velké hospodářské krize ve třicátých letech a během druhé světové války ve čtyřicátých letech 20. století mělo jen málo rodin – pokud vůbec nějaké – dostatečný příjem, aby si mohly dovolit zaplatit školné na dívčí Loretánskou akademii se slavnou kaplí a zázračným schodištěm. *„Sestry z Loretta u paty kříže"* byly těmito velmi obtížnými okolnostmi donuceny výrazně snížit školné. Tím pádem jim zbylo na opravu deseti budov peněz málo nebo vůbec žádné. V padesátých a šedesátých letech se sestry snažily dohonit údržbu, ale nepodařilo se jim to. Protože nebyly vyškolenými stavitelí, nebyly provedené opravy vždy ty nejpraktičtější. Například byly v padesátých letech 20. století nahrazeny všechny původní lavice těmi dnešními, i když se s prohnívajícími dřevěnými základy dřevěné podlahy neudělalo nic. O tomto problému s podlahou nemohly mít ponětí, pakliže by samy nevlezly pod podlahu, aby základy prohlédly.

Ze zájmu o zdraví, bezpečnost a blaho sester a jejich studentů prohlásilo město Santa Fe v roce 1968 všechny budovy sester za nezpůsobilé k přebývání. Matka představená a její rada se obrátila na místní podnikatele, zda by někdo nemohl finančně přispět na záchranu školy. Delegace obchodníků sdělila sestrám pravdu, že by bylo levnější postavit novou společnou školu pro dívky a chlapce než opravit tu původní.

To byla pro řeholní sestry bolestná zpráva. Jak situaci nakonec vyřešily? O tom se dozvíte v dokončení příběhu v příštím čísle.

Podle vyprávění Richarda Lindsley, OCDS
Redigoval Daniel Cannella a
přeložil David Tománek z Michiganu

Popálený šéf banditů z Gao

Letadlo jde na přistání v Ouagadougou. Připadám si v tuhle chvíli, jako bych se vracel domů. Hned na schůdkách při výstupu z letadla nasávám znovu vůni Afriky. Je to směs kouře ze dřeva, vůně trávy, kravinců i potu lidí. Zítra už ji nebudu vnímat. Není to úplně nepříjemná vůně. Dokonce mírně vzrušující. Při ranní hygieně, holil jsem se každé ráno, jsem používal českou vodu po holení Pitralon. Kombinace této vůně Afriky s Pitralonem byla vcelku bizarní. Odháněla spolehlivě i moskyty.

Z letiště mě veze šofér rovnou do firmy. Můj pas i zavazadla zůstaly na letišti. Zítra mi pas s vízem a ostatní věci přiveze šéf celníku osobně do firmy. Dostane malou pozornost. Objednal si u mě stolní počítač. V Evropě vyjde nákup podstatně levněji a on nechce platit clo. Při absenci celní prohlídky si jaksi mimochodem provezu i věci pro mne. Mít dobré vztahy s těmi, co mají v ruce razítko, je v Africe základ.

Před dílnou, jako vždy, sedí na lavicích pestrý dav lidí. Někteří jsou zákazníci, co čekají až na ně v dílně přijde řada. Vždy je tam i mnoho rádoby příbuzných, v podstatě loudilové, co přijeli do města z venkova a hledají nocleh i něco k jídlu. Potom ti, co přišli jen tak poklábosit.

Usadím se ve své kanceláři, utírám prach, co se tu za pár měsíčků nepřítomnosti usadil, a vybaluji úřad ze zásuvky. Boubacar, můj partner, za chvíli přivádí hubeného chlapíka. Postava nepřirozeně ohnutá. Vypadá silně ošuměle, ruku má ovázanou špinavým zapáchajícím hadrem, tvář strhaná a samá mokvající rána. Na první pohled je vidět, že se mu nevede dobře. Musí ho ty rány strašně bolet. Jeho zranění v obličeji vypadala velmi zle. Chlapík něco zamumlal, zřejmě to měl být pozdrav. Zůstává stát, dívá se upřeně do země, jakoby měl strach. Boubacar mu něco tiše domlouvá místním jazykem, kterému nerozumím. Chlapík si neochotně a s potížemi sedne. Dál jen žmoulá roztřepenou čepici. Boubacar, stále ve stoje, mi začne Francouzky vyprávět jeho příběh.

Ve vesnici nedaleko hranice s Mali, tam, kde poblíž máme naše zlatonosné klajmy, vypukl v domorodné chatrči požár. Chytla slaměná střecha. Osazenstvo rychle uteklo. Zevnitř se ozýval úpěnlivý nářek. V chatrči zůstalo malé děcko. Před planoucí chatrčí pobíhal dav lidí, všichni křičeli, ale nikdo nic neděla. Usman, jak mi Boubacar chlapíka představil, vběhl do hořící chatrče, aby dítě vynesl. Náhoda je ale blbec. Uvnitř se nacházelo pár starých plechovek s olejovou barvou a jedna žárem ohně vybuchla. Usmanovi ošklivě opařila celou levou stranu těla. To dítě držel v pravé ruce, bokem napřed, jak se dral ke dveřím. Stačil ještě vyběhnout s dítětem v náručí ven a zhroutil se bolestí.

Afričané vzali zachráněné dítě a Usmana, podle svého naturelu, nechali ležet. Nepatřil jednoduše do jejich vesnice, ani do rodiny, tak proč by se o něho starali. Nikdo ho do té hořící chatrče přece neposílal. Hlavně, že je na živu dítě.

Aby špatného nebylo málo, místní nenechavci mu sebrali všechny cennější věci, co měl při sobě, a odtáhli jej za nohy, hlavou dolů, do příkopu za vesnicí, kam se házejí mršiny i odpadky. Do ran po spáleninách se mu v tom odpadu zadřelo mnoho nečistot. Vesničané chtěli, aby jim zmizel z očí a nepřekážel, stejně brzy umře.

Snad nejlíp pochopíte jednání vesničanů z toho, jak popisuje vztahy mezi černochy Albert Schweitzer, velký humanista a zakladatel nemocnice v Lambarene.: *„Pro domorodce má pojem solidarita omezené hranice. Omezuje se na pokrevní příbuzné, to znamená na příslušníky jeho kmene a jeho rodinu. Mluvím ze zkušenosti. V mé nemocnici jsem měl takové domorodce. Když jsem neležícímu pacientovi z této skupiny přikázal vykonat drobnou službu nemocnému upoutanému na lůžko, udělal to jen tehdy, když ležící nemocný pocházel z téhož kmene jako on. Když ne, bylo mi prostoduše odpovězeno": „Toto není můj bratr!" „Odměna ani hrozba ho nepřiměli k tomu, aby tomuto cizímu nemocnému požadovanou službu poskytl".*

Vesnická skládka odpadů v Africe je plná nejrůznějšího svinstva, prachu a nečistot. K tomu je potřeba připočíst teplotu skoro 50° C ve stínu. Na slunci je teplota žlutě tekutá. Kdo nezažil, neví. Kameny temně hnědé barvy, v oblasti je hodně manganu, pálí i přes silné podrážky. Teplo ze země sálá jako z plotny a shora padá ten žlutý žár. Co lepšího si mohou zhoubné bakterie k životu přát.

Usman měl zřejmě tuhý kořínek. Ač těžce popálený a zraněný, přežil. Neumím si představit, co bolesti musel snášet. Ležet v odpadcích v žáru rovníkového slunce kousek pod Saharou. Velmi špatná kombinace. K tomu ještě strach před soukmenovci. Ti mají morálku vlčí smečky. Kdo upadne na kolena, toho bez milosti dobíjí. Nakonec i policie by měla ráda Usmana pod zámkem. Ono se tam na hranici hodně pašovalo a často také střílelo. On u toho střílení také někdy byl. Když chtěl přežít, musel z oblasti zmizet.

Za několik týdnů se mu podařilo překonat skoro 400 km do Ouagadougou. Čím se cestou živil, nechtěl říct. Jak se dopravil, neřekl také. Alespoň na začátku cesty, tam u hranic, se musel pečlivě skrývat, zvláště před policajty.

V hlavním městě Ouagadougou nikoho neznal, a tak si odvodil, že ho tam nikdo nepozná také. Zamířil do mešity požádat o pomoc pro muslima v nouzi. Boubacar, sám pravověrný vyznavač učení prorokova, nemohl odmítnout. Dal mu něco najíst a nechal ho přespávat v přístřešku u dílny. Rychle pochopil, že Usman není jen obyčejný pocestný, co hledá úkryt. Je třeba ale počkat, až přijede patron Frank z Evropy a pak se rozhodne co dál.

Můj první pocit, když jsem ty rány uviděl, byla ohromná zlost na Boubacara. Abych řekl pravdu. Proč zraněného chudáka nechal tolik dní trpět? Zvířeti bych takové utrpení nepřál. Mohl přeci alespoň nechat přiložit čisté obvazy. Měli jsme jich slušnou zásobu ve skladu v zásilce z Německa. Část pro Ka-

nadskou misii ve vnitrozemí, část pro naše potřeby.

Usman ale nebyl z rodiny a ani z jeho kmeneBobo. Boubacar jednal jako rodilý Afričan. Proto jsem se zase velmi rychle zklidnil. Nakonec měl Usman náramné štěstí, že se dopravil do Ouagadougou krátce před mým příjezdem. Kdybych náhodou přijel o pár týdnů později, nechali by ho svému osudu. Zašel by ve špíně na nějakou infekci.

My Evropané máme v sobě hluboce zakořeněný pocit onoho biblického Samaritána, pomáhat nezištně bližnímu v nouzi. Ať chceme nebo nechceme, toto křesťanské učení se zakořenilo hluboce do našeho povědomí. I zatvrzelým ateistům. Dokonce některé národy si uzákonily, že neposkytnutí pomoci je trestný čin.

V Africe to mají zkrátka postavené jinak. Tam přešli z otrokářského řádu rovnou ke kapitalismu. A i to křesťanské učení je jaksi minulo.

Boubacarův proslov skončil s tím, že Usman je dobrý muslim a kromě toho i dobrý šofér, jak sám říká. Jistě se pro něho uplatnění najde. O jeho minulosti bandity při tomhle prvním představení taktně pomlčel. Zhruba už ale věděl o koho se jedná, jen netušil, jak veliké zvíře se k nám přišlo schovat.

„Kdo pomoct může, ten pomoci musí. Tak to stojí v písmu." Boubacar pravil rezolutně na konec svého proslovu.

Měli jsme ve firmě starý pic-up, Peugeot 504, tady v Africe se tomu říká „bâche". Stál už dlouho před dílnou. Byla to šunka, chvíli před rozpadnutím.

„Dáme bâche Usmanovi, ať předvede, co umí, když už anoncuje své šoférské umění. A čas nám ukáže. Prodělat nemůžeme." Dokončil německy, aby Usman nerozuměl.

Pochopil jsem. Byla taková nepsaná dohoda mezi mnou a Boubacarem. On sám dobře věděl, co je třeba udělat, chtěl Usmana získat do našich služeb. Měli jsme přece jen naše zlatonosná území tam na severu u hranice s Mali. Vděčný bandita by se mohl hodit.

Bylo proto pro něho výhodnější hrát divadlo vlivného přímluvce a mě stavět do role velkého bílého patrona. Sám neporušil kmenové zvyklosti, aby pomáhal neznámému. Vážnost nás obou v očích okolí stoupala.

Nadešla tedy má chvíle slávy. O pomoci musím rozhodnout jakoby nejvyšší, já sám. Pozorně jsem si toho těžce zraněného chlapíka přede mnou chvíli mlčky prohlížel.

„Můj bratr Boubacar o tobě hezky mluvil. Staneš se u nás řidičem bâche. Auto je třeba zkontrolovat, něco málo opravit. Albert, mistr v dílně, ti potřebné vyloží později. Plat budeš dostávat třicet tisíc franků CFA. Deset tisíc dostaneš ihned, jako zálohu u účetního. Tady máš lístek." Podal jsem mu papír s razítkem firmy a mým podpisem.

Tím měla moje úloha bílého patrona normálně skončit. Ošklivá Usmanova zranění se mně však hrubě nelíbila. Z jeho ruky bylo cítit myšinu i na dálku. Vše ukazovalo na sněť. Sykal bolestí, když vstával. Špinavé hadry, celé prosáklé hnisem, se mu za tu chvíli přilepily na židli. Proto si před chvílí asi nechtěl sedat. Musel dost trpět.

Vykuřování, zaříkávání a kouzla už asi zkusili a zjevně nepomohly. „Bůh je až na nebi. Zde, na zemi, buď zaberou antibiotika, a ty jsou ještě na letišti v zavazadlech, nebo Usmana zahrabeme." Více jsem udělat nemohl.

AIDS se stal velkou všudypřítomnou hrozbou v západní Africe. Ani ve státní nemocnici lékař nevyšetří pacienta bez gumových rukavic. Ty si musí pacient přinést v originálním balení sám, nebo je musí přinést jeho příbuzní. Bez nich na pacienta rukou nesáhne, jen do něho postrčí asi metrovou holí. Velká krabice lékařských rukavic zůstala na letišti také.

Ve stole mám v tuto chvíli jen několik tablet rozpustného aspirinu Bayer. Aspirin je dobrý lék, lidi na to zapomínají. Domorodci nejsou „chemizovaní", léky na ně rychle zabírají. A aspirin Bayer je velmi účinný. Usmanovi zmírní alespoň na chvíli bolest.

Nechal jsem přinést láhev balené chladné vody a dvě sklenice. Obě jsem sám naplnil vodou a z jedné se napil. Do druhé jsem vhodil dvě tablety aspirinu. Usman se zájmem pozoroval, jak se tablety za slabého šumění rozpustily. To nikdy neviděl. Posuňkem jsem mu naznačil, ať se napije. Zavrtěl mírně hlavou. Zase mě popadl vztek. Do čerta, já mu tady chci ulevit od bolesti a on se upejpá jako slečinka na prvním rande.

Koukám na něj, on na mě. Boubacar klopí zmateně oči, ticho by šlo už nahmatat. Pak mi došlo, o co tu asi kráčí. Ten chudák si snad myslí, že ho chci otrávit.

Kývnu hlavou na pochopení, vezmu sklenici a upiju dva malé loky do běla zbarvené vody. Otřu okraj dlaní a čistou stranou postavím sklenici zpět před Usmana. Ten bez mrknutí bere sklenici do zdravé ruky a pár hlty roztok vypije. Ledy nedůvěry jsou prolomeny. Boubacar mi později prozradil, že tímhle malým gestem jsem získal velkého přívržence.

Usman dostal v podstatě mzdu řidiče kamionu. Trochu jsem mu přilepšil. Rány byly ošklivé. Emocím halt člověk neporučí. Končím proto přesvědčivě a s optimismem: „Máš zkušební dobu 3 měsíce. Když budu spokojen, zůstaneš pracovat pro nás. Když nebudu, řeknu ti to a ty odejdeš. Rozumíš mi." Usman bojácně přikývl. Potom už o dva stupně mírnějším hlasem: „Zítra odpoledne ve tři přijď ke mně sem do kanceláře, ošetříme ti zranění. Alláh s tebou." Vypadal opravdu zuboženě, proto ještě dodávám: „A zajdi si ještě do skladu, skladník ti dá dvě čisté košile a snad i čisté montérky. Boubacar ti ukáže cestu."

Košile jsme vozili jako second-hand ve velkém. V Evropě košile s dlouhým rukávem nikdo nechtěl. Tady jsme je „tropikalizovali", jednoduše se jen ty rukávy ustřihly a jako hadry použily v dílně. Spotřeba košil byla v Africe veliká. Sám jsem denně měnil dvě a neměl jsem rád, když lidé kolem zapáchali potem.

Den nato Abu , jinak vrchní zdravotní sestra v místní nemocnici, Usmanovi rány vymyla a obvázala. Usman dostával nejprve koňské dávky Tetracyklinu, jinak širokospektrální antibiotikum. Na místní lidi velmi účinné, protože oni nikdy žádný lék tohoto typu neužívali. Chtěl jsem ještě objednat letecky z Belgie vakcínu proti tetanu. Po konzultaci přes telefon s doktorem v Německu jsme od toho upustili. Když nedostal tetanus do teď, tak už má nejhorší za sebou. Abu k nám přivedl před lety Boubacar. Ošetřovala mně tenkrát zraně-

nou ruku. A s úspěchem. Nyní měla na starost Usmana. A nakonec ho také úspěšně vyléčila.

Jak šel čas, věc jsem pustil z hlavy. Jen někdy, při občasném pobytu ve městě jsem uviděl, jak bâche někam od dílny odjíždí a zase se vrací. Hodně času jsem pobýval většinou v terénu nanašich klajmech daleko na severu v okolí Ouahigouya. Prospekce zlatonosných území a geologický průzkummě plně zaměstnávaly.

Sedím tak zase jednou v kanceláři. Klimatizace příjemně bzučí. Je to příjemný rozdíl sedět zde v chládku, než pobíhat v tom žlutém tekutém žáru po kamenité buši. Bylo třeba přijet zase jednou do města a vyřídit nějaký ten papírový krám.

Afričané převzali od Evropanů mnoho věcí. Po hříchu hlavně ty špatné, co otravují život. Nesmírná byrokracie je jedna z mnoha těch špatností. Mám před kanceláří plno lidí. Každý něco chce. Boubacar dělá sekretáře. Určuje pořadí audience.Mnoho záležitostí vyřídí sám.

Po chvíli přivádí Usmana, který prý trvá na tom, že chce mluvit jen a jen se mnou. Vysvětluje Boubacar omluvně německy situaci. Je to proti zvyklostem. Otočím očí na Usmana a mlčím. Čekám co řekne. Hledí stále do země, žmoulá čepici, na sobě má i čistou košili od nás, tu s ustřiženými rukávy. „Patron Frank," promluví velmi tichým hlasem. „Řekl jsi, tři měsíce Usman pracovat jako řidič. Když ty být spokojen, já zůstat. Minulý týden to být tři měsíce. Usman chce pracovat pro patron Frank."

Žádost byla vyslovena. Babo raď, jak nyní zachovat dekorum. Vůbec nevím, co odpovědět, nevím, jak pracuje. Nějak jsem na tu celou záležitost pozapomněl. Ale Boubacar by ho už asi jistě vyhodil, kdyby to byl lump. Kromě toho bâche jezdí, Usman asi něco umí. Mozek mi intenzivně šrotuje, pomalu mi ta celá historie znovu dochází. „Usmane, co jsem ti před třemi měsíci dopravdy řekl?" Pravím tiše a bez úsměvu. Chci získat trochu času a předvést, že patron Frank nezapomíná. „Ty mně říct, když ty nebýt spokojen, ty mně říct a já muset odejít. U mě teď velká nejistota." Bylo na něm vidět, že se mu už daří lépe. Narovnal se. Asi i přibral nějaké to kilo na váze. Pleť už neměl tak pomačkanou. Na tváři mu sice zůstaly hluboké šrámy. Levá ruka už bez obvazu. Zůstaly mu jen zhojené růžové jizvy velké jako provazy. Tetracyklin zabral a Abu také odvedla dobrou práci. Budu jí muset dát nějaký dárek.

Kouknu na Boubacara a ten malilinko kývnul hlavou. Dobrá, zahraju dobráka. „Usman, řekl jsem ti někdy během těch tří měsíců, že nejsem s tvojí prací spokojen?" Hledím mu přímo do tváře. „Ne patron Frank." Prvně se mně podíval do očí. Nebyl v nich strach. „O. K., proč tu tedy jsi? Je přece jasné, že pracuješ pro nás. Já své slovo neměním. Přijď zítra v 9 hodin ke mně do kanceláře a sám. Udělám si na tebe čas. Moudře spolu pohovoříme jako muž s mužem. Dohodneme se, řekneme si, co dál. Nyní mě omluv, mám tu mnoho lidí co čekají už dlouho." Slyšení bylo u konce. Člověk nesmí být moc vstřícný. Bylo na nich, aby oba rychle odešli.

Boubacar za chvíli přišel zpět. Úsměv na všechny zuby, tedy přes celou hubu. „Frank, tout le Monde est satisfé. Tu a bien parlé." Všichni jsou spokojeni. Dobře jsi mluvil. Usman je podle něho dobrý šofér i dobrý mechanik. Získal si mezi osazenstvem dílny přirozenou autoritu. Zřejmě rozený vůdce. Později jsem zjistil, že to byl šéf banditů, vlastně spíš ozbrojených pašeráků, na severu Burkiny na hranici s Mali. Byl mi tím velmi sympatický. Můj dědeček také pašoval cukerin z Pruska a já sám jsem nosil kontraband na zádech z Polska přes Krkonoše.

Vlivem Boubacara se stal Usman hluboce věřícím muslimem. Modlí se 5x denně. Když jsme později spolu jezdili po buši, vždy v době modlitby zastavil a připravil si soukromou mešitu. Nejprve chtěl, abych mu kompasem určil, kde leží Mekka. Potom v tom směru zem vyčistil a ohraničil kameny místo, kam položil modlitební kobereček. Moje připomínky, že zrovna spěchám, nesl velmi těžce. Od modlitby se však nenechal odradit. Přestal jsem na něj naléhat. Někdy jsem se pomodlil s ním.

Usman hluboce věří, že Alláh mu seslal požehnání, a to tady na zemi představuje patron Frank. Tomu se slavnostně zavázal sloužit a chránit ho. Tehdy jsem netušil, až kam ten jeho svatý slib dosahuje. A bylo to hodně, hodně daleko, věřte mi.

Po čase přišel do firmy nový terénní Mercedes 4x4 barvy slonové kosti. Boubacar, velmi moudře, určil Usmana mým panským kočím. Reputace Usmana tam na hranici tímto jmenováním prudce stoupla. Čas od času požádal o dovolení zajet navštívit některou ze svých 12 manželek ve vzdálené osadě. On to byl výkonný místní kozlík. Měl jsem pro jeho slabost k ženám pochopení. Muž nemá být dlouho bez partnerky, sám zvlčí.

Usman dostal vždy na cestu pytel rýže pro rodinu z firemního skladu a plnou nádrž nafty. V autě měl i železnou zásobu paliva, dva kanystry nafty po 20 litrech. Vracel se vždy přesně v dohodnutý čas a auto udržoval v naprostém pořádku.

Kde skutečně jezdil, to jsem zhruba tušil a po pravdě jsem po tom ani moc nepátral. Sem tam se mi doneslo, že auto podobné našemu bylo vidět v Gao i Mopti za hranicemi v Mali. Jindy vzadu za sedadly ležely nějaké balíky, které se cestou tu a tam vykládaly. Usman nic nevysvětloval, já se neptal. Tak to mezi muži pod Saharou chodí. Jak jsem už uvedl, za mlada jsem také úspěšně pašoval různé zboží přes hory. A bezpečnost má také svoji cenu. V Africe velmi vysokou.

Pravdou je, že náš povrchový důl na zlato i přilehlý kemp, kde se zlato zpracovávalo, nebyl nikdy přepaden bandity ani zloději a transporty zlata do hlavního města Ouagadougou od jisté doby probíhaly zcela bezpečně, i když jsme v autě jeli s Usmanem jenom sami dva a v podstatě neozbrojeni. Ale o tom vyprávím jinde.

Za zlatem do Afriky
Frank Nekovář

DĚTEM

LETNICE

Seslání Ducha Svatého

Deset dní po Ježíšově nanebevstoupení nastaly letnice, jeden z největších svátků roku, kdy Izraelité přicházeli do Jeruzaléma ze všech zemí, do nichž se odstěhovali, aby Bohu poděkovali za úrodu. Město bylo plné cizinců: byli to všechno Židé, ale zdálo se, že to jsou cizinci, protože se oblékali podle způsobu národů, s nimiž žili a jejichž jazyky mluvili.

Apoštolové se shromáždili v domě, kde žili spolu s Marií, Ježíšovou matkou, a se skupinou učedníků. Náhle sestoupil přislíbený Duch Svatý: dům se zachvěl jakoby hukotem prudkého vichru a zjevily se jakoby ohnivé jazyky a spočinuly na hlavě každého z nich.

Zázrak! Zatímco ještě ne dlouho předtím byli apoštolové naplněni strachem a skrývali se, nyní se cítili silní, odvážní a plní radosti. Okamžitě vyšli ven a zástupu, který byl zvědavý, co znamenal ten vichr a hluk, začali zvěstovat o Ježíšovi a zvali všechny, aby se stali jeho následovníky. Zázrak nad zázraky: posluchači, pocházející z různých zemí, mluvili různými jazyky, a přesto každý z nich slyšel apoštoly mluvit svou řečí! Také proto věnovali pozornost tomu, co jim říkali. Především Petr mluvil, a to tak přesvědčivě, že když skončil, mnozí se ho zeptali: "Co tedy máme dělat?"

Petr odpověděl: "Kajte se za své hříchy, každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista a také vy tak spolu se křtem dostanete dar Ducha Svatého." Mnozí z nich ho poslechli. Toho dne se dalo pokřtít na tři tisíce lidí: stali se tak součástí Církve, rodiny Ježíšových učedníků, křesťanů.

Církev se začala rozšiřovat. Všichni obdivovali křesťany, protože se chovali dobře a milovali jeden druhého: kdo měl nějaký majetek, dával ho apoštolům, kteří ho rozdělovali podle toho, jak kdo potřeboval. Scházeli se, aby se společně modlili, a jednou v týdnu, první den po sobotě, si připomínali Ježíšovo zmrtvýchvstání. Proto tento den nazvali "dnem Páně."

Roberto Brunelli : "Bible svatá pro děti"
Ilustrace: Gabriela Suchlová
Podle: https://deti.vira.cz

Také my jsme měli své maršály a dokonce i jednoho generalissima (6)

V pořadí desátým a zatím posledním naším maršálem byl rodem Moravan Karel Janoušek. Narodil se dne 30. 10. 1893 v Přerově. Po úspěšném ukončení studia na gymnáziu se krátce živil jako účetní. Práci v účtárně brzy opustil, roku 1915 vstoupil do rakousko-uherské armády. Jako jednoroční dobrovolník bojoval na italské frontě. Poté byl převelen na ruskou frontu, kde padl do ruského zajetí. Brzy potom se stal příslušníkem Československých legií na Rusku. Jako legionář se účastnil bojů u Zborova, v Kazani, v Krasnojarsku, v Taškentu, aj. V bojích byl dvakrát raněn a za statečnost pětkrát vyznamenán. Sloužil postupně na všech stupních nižšího důstojníka pěchoty. Začátkem roku 1919 byl povýšen do hodnosti kapitána. Potom se společně s ostatními příslušníky Československé legie na Rusku vrátil domů.

V Československé republice kapitán Karel Janoušek zůstal v aktivní službě. Nejdříve úspěšně absolvoval „Kurs pro výchovu důstojníků generálního štábu" v Praze. Ten byl součástí vojenského vzdělávacího systému, na jehož působení se od února roku 1919 rozhodujícím způsobem podílela „Francouzská vojenská mise v Československu". V roce 1923 úspěšně ukončil studia na „Válečné škole" se sídlem v Praze-Hradčany, ulice Na valech. Ta byla založena dne 1. 9. 1919. Zmíněná „Válečná škola" v Praze byla dne 1. 10. 1934 přejmenována na „Vysokou školu válečnou". Karel Janoušek po jejím absolvování na jaře roku 1923 krátce působil na zemském velitelství čsl. armády pro zemi Čechy.

Československá republika nebyla tehdy rozdělena na uměle vytvořené kraje, jak to uzákonili komunisté počínaje dnem 1. 1. 1949 a jak je tomu v ČR ještě i dnes. Československou republiku tvořily 4 historické země: Čechy, Morava a Slezsko, Slovensko a Podkarpatská Rus. Ve srovnání s dneškem to bylo jednodušší a finančně méně nákladné administrativní rozdělení státu. Zemské rozdělení státu má dnes Spolková republika Německo, Rakousko, Belgické království, Velká Británie, aj. Také v 1. čsl. republice se tento způsob spravování státu plně osvědčil. Všem jeho občanům vyhovoval, lidé s ním byli naprosto spokojeni.

Dne 10. 2. 1924 nastoupil štábní kapitán generálního štábu Karel Janoušek službu v leteckém učilišti v Chebu. Tam u něho jeho nadřízení brzy rozpoznali vlohy pro organizační a řídicí práci. V roce 1934, už v hodnosti plukovníka, vykonával funkci zemského velitele čsl. letectva pro zemi Čechy. Už tehdy se Karlu Janouškovi dostávalo mnoha poct a vyznamenání, včetně zahraničních. Jeho kariéra prudce stoupala. V roce 1938 byl jmenován brigádním generálem a velitelem letectva 1. čsl. armády.

Funkcionáři čsl. exilové vlády na návštěvě Severního Irska. Zleva: 1. armádní gen. Sergej Ingr, 2. britský gen. Sir Harold Edmund Franklyn, 3. brig. gen. Karel Janoušek, 4. Jan Masaryk.

Přehlídka letců 313. čsl. stíhací perutě RAF ve Velké Británii. Vpravo uprostřed v pozadí kráčí brig. gen. Karel Janoušek

V roce 1939 úspěšně zakončil svoje armádním velením odsouhlasená studia na Karlově univerzitě v Praze. Pražská univerzita mu tehdy udělila titul doktora přírodních věd v oboru meteorologie RNDr. Tato věda se zabývá jevy v zemské atmosféře, mj. také předpovídáním počasí. Dne 15. 3. 1939 došlo k okupaci zbytku Československa hitlerovskými vojsky. V Protektorátu Čechy a Morava se pro svoje otevřeně odmítavé stanovisko k německé

okupaci musel skrývat. V listopadu roku 1939 odešel do zahraničí.

Nejprve krátce působil ve Francii, po jejím pádu přešel do Velké Británie. Tam se stal nejvyšším představitelem čsl. letectva. V průběhu 2. světové války ve Velké Británii organizoval vytváření a působení těch čsl. leteckých jednotek, které bojovaly v rámci britské Royal Air Force (zkráceně: RAF). Československé letectvo pod vedením brigádního generála Karla Janouška tehdy výrazným a nezapomenutelným způsobem přispělo ke spojeneckému válečnému úsilí. Mělo také velký politický a propagační vliv na prosazování požadavků čsl. exilové vlády sídlící v Londýně. Ta mj. požadovala obnovení Československa v jeho původních hranicích.

Dne 7. 3. 1945 byl Karel Janoušek prezidentem čsl. republiky Dr. E. Benešem povýšen do hodnosti divizního generála. Přibližně o 2 měsíce později, dne 17. 5. 1945, ho britský král Jiří VI. povýšil do hodnosti leteckého maršála RAF. Stal se tak jediným Čechoslovákem, který ve Velké Británii získal hodnost: Air Marshal. Tato hodnost byla tehdy přibližným ekvivalentem čsl. hodnosti armádního generála.

Povolení příletu čsl. pilotů a jejich velitele Karla Janouška z Velké Británie na letiště do Prahy nejvyšší velení Sovětské armády z politických důvodů opakovaně oddalovalo. Domů se naši letci, v Brity darovaných letadlech, mohli vrátit až 3 měsíce po skončení války - teprve až ve dnech 13. až 15. srpna roku 1945. Tehdy na letišti v Praze-Ruzyni přistálo 54 „spitfirů" čsl. stíhacího křídla RAF. V Praze statečné příslušníky 2. Odboje čekalo bouřlivé, velmi slavnostní přivítání. Úcta a obdiv k našim hrdinům, vrátivším se ze Západu však vydržela jenom asi 2 a půl roku. Československou

Piloti čsl. 310. stíhací perutě RAF před svým Hurricanem

Československý divizní - posmrtně armádní generál a letecký maršál RAF Karel Janoušek (* 30. 10. 1893 v Přerově, † 27. 10. 1971 v Praze)

republiku čekala v pořadí už druhá totalita. Fanatičtí komunisté a jejich přisluhovači v ní udělali Karlu Janouškovi a jeho statečným letcům ze života peklo.

Krátce po komunistickém převratu, ke kterému došlo v Praze dne 25. 2. 1948, byl čsl. divizní generál a letecký maršál RAF Karel Janoušek poválečným ministrem národní obrany gen. Ludvíkem Svobodou poslán na zdravotní dovolenou. Brzy nato byl přeložen do výslužby. Stalo se tak pod tlakem představitelů Sovětského svazu. Později Karla Janouška čsl. státní bezpečnost (zkráceně: StB) zatkla a obvinila z přípravy útěku na Západ. Státní žalobce pro něho tehdy požadoval trest smrti oběšením. Odsouzen byl k 18 letům těžkého žaláře, degradován do hodnosti vojína v záloze a zbaven akademického titulu RNDr. Už tehdy mu zabavili všech 21 vojenských vyznamenání. Jeho osobní majetek byl rozkraden. Po několika odvoláních odsouzeného Karla Janouška a následně i jeho státního žalobce mu byl trest těžkého žaláře zvýšen na 19 roků. V roce 1950 byl souzen potřetí, tentokrát za údajnou přípravu útěku z vězení. Tehdy byl odsouzen k doživotnímu trestu vězení.

V roce 1960 na základě amnestie pro politické vězně, vyhlášené prezidentem republiky Antonínem Novotným, byl Karel Janoušek z vězení propuštěn. Po svém propuštění z vězení se potýkal s velkou existenční nejistotou. Nikde jej nechtěli přijmout do zaměstnání. Nakonec se mu podařilo získat málo placené místo „inventurníka" v národním podniku Textil Praha.

V průběhu „Pražského jara" roku 1968 byl zcela rehabilitován, ale vojenská hodnost, vojenská vyznamenání ani akademický titul mu vráceny nebyly. To všechno mu bylo vráceno až posmrtně rozkazem prezidenta republiky Václava Havla v listopadu roku 1989. Přibližně o 2 roky později, dne 2. 12. 1991, byl čsl. divizní generál a letecký maršál RAF Karel Janoušek posmrtně povýšen do nejvyšší čsl. vojenské hodnosti armádního generála.

Karel Janoušek zemřel dne 27. 10. 1971 v Praze ve věku 77 let. Jeho smrt uspíšila tíživá beznaděj, která provázela tzv. „normalizační období" v tehdejším Československu. „Normalizaci" si vynutili sovětští okupanti, odpovědnost za její důkladné provádění ochotně převzal komunista Gustáv Husák a jeho znovu pečlivě „prověření" členové Komunistické strany Československa. Urna s popelem Karla Janouška byla uložena v hrobě rodiny Hofmannovy a Fenzlovy na Libeňském hřbitově v Praze. Dne 12. 5. 2014 byla urna s jeho ostatky slavnostně přenesena na hřbitov Šárka v Praze-Dejvicích.

Čest jeho památce!
Ať je mu náš Pán Bůh milostivý!

Z dostupných materiálů připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Český právník opět radí (1)

Plánuji prodat bratranci ideální 1/3 nemovitosti v České republice, kterou jsem nabyla v dědickém řízení v roce 2020, moje sestra , která má další však o tom nechce ani slyšet. Mohu to udělat nebo budu muset svůj podíl také nabídnouti sestře? Jak mám postupovat, na koho se mohu obrátit?

Ve vašem případě již uběhla zákonná lhůta předkupního práva. Tato zákonná lhůty předkupního práva omezuje spolu podílového vlastníka na dobu šesti měsíců ode dne vzniku spoluvlastnictví. Ve většině případů se jedná o nabytí v dědictví. To znamená, že bude-li chtít spoluvlastník během prvních šesti měsíců po vzniku spoluvlastnictví svůj podíl převést na jinou osobu než dalšího spoluvlastníka či svého manžela, sourozence nebo příbuzného v řadě přímé, bude povinen svůj podíl nabídnout ostatním spoluvlastníkům. Ve Vašem případě je vše v pořádku, neboť lhůta již dávno vypršela a svůj podíl můžete prodat bez omezení komukoliv.

Chtěl bych koupit od bratra, se kterým mám v České republice ve spoluvlastnictví nemovitost, jeho podíl. Jak mohu postupovat, pokud by osoba nesouhlasila s prodejem? Není totiž možno danou nemovitost spravovat ve chvíli, kdy máme odlišné představy o opravách a investicích. Na koho se mohu v této věci obrátit?

Jednoznačně doporučuji se obrátit jak na odborníka v České republice. Nejlépe na advokáta, který má zkušenosti s těmito typy řízení. Ve spolupráci se znalcem v oblasti nemovitostí a ekonomiky Vám zajistí vypracování znaleckého posudku ceny obvyklé v místě a čase. Vy následně můžete druhého spoluvlastníka vyzvat k prodeji jeho spoluvlastnického podílu za odpovídající cenu. Někdy jsou tato jednání se spoluvlastníkem velmi zdlouhavá. I zde je proto vhodné obrátit se na odborníka, který kvalifikovaně vysvětlí veškeré možnosti a následné možné skutečnosti ostatním spoluvlastníkům.

Nebude-li spoluvlastník s prodejem svého podílu Vám souhlasit, můžete se obrátit na soud s žalobou na zrušení a vypořádání spoluvlastnictví. Nelze totiž nikoho nutit aby setrval v spolu podílovém vlastnictví, pokud nemá zájem. I tyto soudní spory jsou zpravidla vedeny několik let a zahrnují otázku vypořádání investic, předkládání posudků atp. I v těchto sporech je proto vhodné být zastoupen advokátem znalém této problematiky.

Při návštěvě České republiky jsem zjistil, že na mém pozemku stojí stavba třetí osoby, k jejíž výstavbě jsem nedal souhlas. Jak mám v takovém případě postupovat?

Stavba může být na pozemku z několika různých důvodů: Dříve neplatila zásada Superficies solo cedit (latinský termín česky znamená, že povrch ustupuje půdě, ve významu stavba je součástí pozemku), a proto bylo možné převádět zvlášť pozemek a zvlášť stavbu. Tak tomu dnes není.

Na pozemku tedy může stát tzv. oprávněná stavba, tedy stavba, která byla postavena se souhlasem vlastníka – je možné že ho dal někdo z Vašich předků. Jako vlastník pozemku máte nárok vybírat za pozemek pod stavbou nájem. Dále Vám vzniklo tzv. předkupní právo ke stavbě a majitel stavby má předkupní právo k pozemku pod stavbou. Je to proto, že od roku 2014 byla do českého právního řádu opět zavedena zásada Superficies solo cedit, že stavba je součástí pozemku.

Pokud se jedná o stavbu neoprávněnou, je třeba zde rozlišovat mezi stavbami postavenými do roku 2013 a stavbami postavenými od roku 2014. S ohledem na historii našeho státu není zcela výjimkou, že je na pozemku postavena stavba bez souhlasu vlastníka. Jejího odstranění je třeba se vždy domáhat u soudu, protože vlastník stavby zpravidla stavbu odstranit nechce a tvrdí, že jde o stavbu oprávněnou. I tyto soudní spory jsou časově náročné a nelze vyloučit, že potrvají i několik let. Ne vždy Vám však soud vyhoví.

V každém případě je ale dobré obrátit se na odbornou právní pomoc (advokáta znalého problematiky) , která Vám situaci co nejvíce zpřehlední a provede majetkoprávní analýzu Vašeho případu.

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Karlín

Tel. +420221719041,
Fax. +420221719059
Mob. +420602205400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

Corporations and Their Anti-Life Agendas

By now, most people have heard the news of the leaked document in regards to the Supreme Court poised to overturn Roe v. Wade, the 1973 decision that established a constitutional right to abortion throughout all 50 United States. The decision will not be considered official until the opinion is published by the court. With this leak, we have already seen increased attacks on pro-life centers and churches and if by the grace of God the decision by the court to overturn Roe v Wade is indeed published, expect for the dark to further their attacks. It's important to know that all people protecting life have a voice and we can all do something to make a big difference. Our approach doesn't use violence, violence is what we are against. Boycotting companies that fund the murder of the innocent is perhaps the easiest way to fight back.

Known as a left-wing corporation, Starbucks has ramped up its pro abortion stance since the leaked Supreme Court document by promising to pay for abortion and transgender surgery-related travel expenses for not only its employees, but their dependents. Starbucks employees will receive financial backing to travel for abortion or gender-affirming surgeries as part of their benefits package. Meanwhile, a Christian woman named Betsy Fresse in New Jersey is suing Starbucks for being fired after refusing to wear a shirt celebrating homosexuality and transgenderism, which violated her religious beliefs.

The overpriced coffee corporation isn't the only company that wants to pay their employees for baby murdering expenses. Amazon, Apple, Citibank, Salesforce, Tesla, Microsoft, Yelp and many more, have also affirmed they will cover travel expenses for women to kill their babies. It is also important to know that mostly three companies are the majority shareholders of many large corporations and therefore have a large say in their company policies . These three nefarious companies are Blackrock (who is also buying up real estate which in fact is making home ownership less accessible to regular people and reminds me of communist state owned property), Vanguard and State Street. Knowing that these three companies hold large investments in many corporations, it's easy to understand how there seems to be a one way or the highway narrative and that road is anything but Christian. Other companies in which Vanguard and Blackrock strategically hold a large investment interest are Google, YouTube, Facebook, Twitter, Instagram, Alibaba, Pfizer, Bayer Pharmaceuticals, Astra Zeneca, Pepsi, Coca Cola, Microsoft, Apple, Netflix, Reuters, Viacom (CBS), ATT , The New York Times, FedEx, American Airlines, United Airlines, Volkswagen, AG Ford Motor Company and countless more, Mercola, Joseph. "Vanguard, Blackrock, and State Street: The Puppet Masters' Portfolios." Truth.Based.Media. 21. Aug. 2021, https://truthbasedmedia.com/2021/08/21/vanguard-blackrock-and-state-street-the-puppet-masters-portfolios/

Is very easy to look up majority shareholders in any company and even easier to realize they are the cause of a blanket anti-life and anti-Christian agenda throughout the mainstream. The smaller the company, the less likely it is to be owned by one of the above. Boycotting these companies and hitting them in their pocketbooks is a strong, yet peaceful way to support pro-life. It has gotten to the point where I can not bring myself to travel to the most anti-life anti-Christian states in the US. The United States is at the point with many states allowing the murder of full term babies. According to Lifesite News.com, legislation proposed in the Maryland Senate would allow babies to be left to die for as long as the first 28 days after birth according to analysis from a pro-life attorney . California policymakers who make up the "Future of Abortion Council" intend to not only codify the killing of unborn children throughout all nine months of pregnancy but to decriminalize killing newborns days or even weeks after birth with language added to AB 2223 in March of 2022 revealing the disturbing intent. Meanwhile, conservative states like Alabama, Arizona, Texas, Idaho, Florida, Oklahoma, and South Dakota have moved forward with a variety of laws and executive orders to protect babies.

Nearly 2,500 public figures of the world's top "leaders" from politics, business, society and media are meeting in Davos, Switzerland as I write this article for the World Economic Forum's Annual Meeting. Klaus Schwab is the founder of the WEF. The agenda of Klaus Schwab, his advisor Yuval Noah Harari (look up this maniacal man's videos) and many of these influential people like Bill Gates is to depopulate which they openly discuss. To ignore them when they and a few companies influence our politics, the products we consume and our freedoms is dangerous. Forgoing a cup of Starbucks coffee or boycotting certain retailers is a small inconvenience yet will have an enormous impact on the upholding of the sanctity of life if we collectively boycott them.

By Jana Krcek

MY LITTLE CATECHISM

97. Q: What three things must you do in order to receive forgiveness of sin in the sacrament of confession?
A: 1. You must be truly sorry for your sins.
2. Confess all mortal sins in kind and number committed since your last confession.
3. You must resolve to amend your life.
In the Bible: Romans 8:17; Romans 3:23-26
In the Catechism: CCC, 1448

Going Deeper
When we sin we become restless and unhappy. God doesn't want us to be restless and unhappy so he invites us to come to reconciliation so that he can fill us with his joy. There may be times in your life when you feel far from God. But never think that God doesn't want you to return to him. Never think that your sins are greater than God's love. God's love and mercy will always be waiting for you in the sacrament of reconciliation.

98. Q: What are the three actions required of us in the sacrament of reconciliation?
A: The three actions required of us in the sacrament of reconciliation are repentance, confession of sins to the priest, and the intention to atone for our sins by performing the penance given by the priest.
In the Bible: 1 John 1:9
In the Catechism: CCC, 1491

Going Deeper
Regular reconciliation is one of the most powerful ways that God shares his grace and mercy with us. God asks us to be sorry for our sins, confess them out loud to a priest, and do an act of penance so that our friendship with God can be restored and strengthened. The more you go to reconciliation, the more you will come to realize the incredible power of God's grace and mercy in your life.

99. Q: Who has the power to forgive sin?
A: Jesus Christ through a Catholic priest.
In the Bible: John 20:23; 2 Corinthians 5:18
In the Catechism: CCC, 1461,1473,1495

MŮJ MALÝ KATECHISMUS

97. Otázka: Jaké tři věci musíte udělat, abyste dostali odpuštění hříchů ve svaté zpovědi?

Odpověď: 1. Musíte skutečně litovat svých hříchů.
2. Vyznat všechny smrtelné hříchy co do druhu a počtu spáchané od své poslední zpovědi.
3. Musíte se rozhodnout změnit svůj život.
V Bibli: Římanům 8:17; Římanům 3:23-26
V katechismu: KKC, 1448

Hlouběji
Když hřešíme, stáváme se neklidnými a nešťastnými. Bůh nechce, abychom byli neklidní a nešťastní, a tak nás zve ke smíření, aby nás mohl naplnit svou radostí. Ve vašem životě mohou nastat chvíle, kdy se cítíte daleko od Boha. Ale nikdy si nemyslete, že Bůh nechce, abyste se k němu vrátili. Nikdy si nemyslete, že vaše hříchy jsou větší než Boží láska. Boží láska a milosrdenství na vás budou vždy čekat ve svátosti smíření.

98. Otázka: Jaké tři úkony se od nás vyžadují ve svátosti smíření?
Odpověď: Tři úkony, které se od nás vyžadují ve svátosti smíření, jsou lítost, vyznání hříchů knězi a úmysl odčinit naše hříchy vykonáním pokání, které udělil kněz.
V Bibli: 1. Janův 1:9
V katechismu: KKC, 1491

Hlouběji
Pravidelné smíření je jedním z nejmocnějších způsobů, jak s námi Bůh sdílí svou milost a milosrdenství. Bůh nás žádá, abychom litovali svých hříchů, nahlas je vyznali knězi a učinili skutek pokání, aby se naše přátelství s Bohem obnovilo a posílilo. Čím častěji budete chodit ke svátosti smíření, tím více si budete uvědomovat neuvěřitelnou sílu Boží milosti a milosrdenství ve vašem životě.

99. Otázka: Kdo má moc odpouštět hřích?
Od.: Ježíš Kristus prostřednictvím katolického kněze.
V Bibli: Jan 20:23; 2. Korinťanům 5:18
V katechismu: KKC, 1461,1473,1495

Podle: My Little Catechism – The Dynamic Catholic Institute, USA – 2018
přeložily do českého jazyka děti z České sobotní školy kardinála Berana v České misii v Brookfieldu, IL

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield. IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou 1.třída 50.00 USD, Canada letecky 65.00 USD, Cizina letecky 90.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

Hrad Valdek a nedaleký klášter Svaté Dobrotivé

Zřícenina raně gotického hradu Valdek stojí v katastrálním území obce Chaloupky v Brdech. Obec Chaloupky je i se svým katastrálním územím součástí „Chráněné krajinné oblasti Brdy". Ta se nachází v České republice, ve Středočeském kraji, v okrese Beroun. Hrad Valdek je od roku 1965 chráněnou kulturní památkou ČR.

Podle historické tradice byl hrad Valdek založen na počátku 2. poloviny 13. století. První písemná zmínka o hradu však pochází až z roku 1315. Zmínku najdeme v přídomku Viléma Zajíce z Valdeka („Wilhemus dictus Lepus de Waldek"). Jeho dědeček Oldřich Zajíc zastával funkci nejvyššího číšníka, purkrabího na hradě Lokti a později na Pražském hradě. Z jeho tří synů hrad Valdek se vším příslušenstvím zdědil Zdislav (psáno též Zbyslav) z Třebuně. Ten byl zemským komorníkem. Je o něm známo, že se v roce 1284 postavil proti mocnému Závišovi z Falkenštejna. Jeho synem pak byl výše zmíněný Vilém Zajíc z Valdeka.

Tento šlechtic měl 6 synů. Z nich hrad dostali Zbyněk a Vilém. Kromě hradu zdědili zástavní právo k Přimdě. V následujících stoletích hrad často měnil své vlastníky. Tak kupř. na začátku a v průběhu husitských válek hrad Valdek patřil Janovi z Leskova, který byl oporou katolické strany. Ovšem už roku 1433 byl majetkem Jeníka z Mečkova, který stál na straně husitů. Pravděpodobně posledním majitelem hradu byl Václav Pešík z Komárova. Ten hrad Valdek opustil a přestěhoval se na nově založenou tvrz v Podluzích. Tento Václav Pešík se zúčastnil stavovského povstání, za což mu byl zkonfiskován veškerý majetek. V konfiskačním protokolu ze dne 26. 7. 1623 je hrad Valdek uveden jako pustý.

Pověsti o bílé paní hovoří o dceři pana Vilém Zajíce z Valdeka. Jmenovala se Zdeňka a prý vytrvale odmítala nápadníky. Když její otec vážně onemocněl, v rodině osvědčení lékaři, kteří na hrad pravidelně dojížděli, si s ním tentokrát nevěděli rady. Ale přišel na hrad mladý ranhojič, znalý medicíny a bylinek. Ten

Bílá paní

nemocnému šlechtici pomohl. Krásná dcera se do mladého muže zamilovala a odjela s ním do Prahy. Tam se za nimi o něco později vydal také Zdeňčin otec. V Praze se náhodně účastnil veřejné popravy zločince. Když si kat nasazoval kápi, aby vykonal ortel, otec poznal v osobě kata nápadníka své dcery. Práce kata byla tehdy považována za nečisté řemeslo, proto otec odmítl dát svoji dceru katovi. Ze svatby mladého páru sešlo.

Po svém návratu na hrad Valdek se otec znovu roznemohl a brzy nato zemřel. Jeho krásnou dceru Zdeňku pak do jednoho měsíce nalezli mrtvou v lesích pod hřebenem. Její duše nedošla pokoje. V podobě bílé paní byla vídána na hradě, později i na místě nálezu jejího těla, označeném křížem. Zjevovala se také v hlubokých lesích. Na hradě se zjevovala ve výklencích oken, v nichž se po malé chvíli měnila v mlhu. Plakala pod hradbami s mrtvým dětským tělem v náručí, klečíc přitom nad malou dětskou rakví.

Prý často radí zoufalcům a pomáhá lidem chudobným a potřebným. Zlé lidi vytrvale trestá. Vysvobodit prý by ji mohl jenom kněz z augustiniánského kláštera Svatá Dobrotivá. Klášter se nachází v nedaleké obci Zaječov. Posmrtná existence půvabné Zdeňky nepatří jenom do historie. Její zjevení prý bylo zaznamenáno i docela nedávno…

Svatá Dobrotivá je dnešní název augustiniánského kláštera ve středočeské obci Zaječov v okrese Beroun. Klášter založil roku 1262 pan Oldřich Zajíc z Valdeka jako poděkování za vítězství českého krále Přemysla Otakara II. nad uherským králem Bélou IV. v bitvě u Kressenbrunnu. Klášterní kostel byl zasvěcen Zvěstování Panny Marie. Ten v roce 1327 získal ostatky svaté Dobrotivé (Benigny), umučené roku 449. Od té doby je klášter nazýván „klášterem Svaté Dobrotivé". Každoroční pouti se do něho konaly až do začátku husitských nepokojů. Během husitských válek byl vypálen. Poté byl roku 1469 obnoven. V průběhu dalších válek byl několikrát pobořen a znovu obnoven.

Koncem 17. století proběhla v klášteře a v jeho kostele velkorysá barokní přestavba podle plánů italského architekta Dominika Canevalleho a za spolupráce jeho syna Jana Jakuba Antonína. Zdejší klášter byl významným poutním místem zejména v 18. století. Tehdy k jeho popularitě přispěla četná zázračná uzdravení na základě uctívání zázračné sošky svaté Benigny.

Násilně zrušen byl klášter v dubnu roku 1950. Stalo se tak v rámci celostátní „Akce K". Zdejší řeholníci byli internováni a převezeni do pracovních táborů. Dne 1. 9. 1950 byl v klášteře Svatá Dobrotivá zřízen 52. pomocný technický prapor čsl. lidové armády. Tehdy začal areál kláštera chátrat. Po roce 1990 byl vrácen augustiniánům. Poté byl a je postupně opravován, v jeho kostele jsou pravidelně slouženy bohoslužby. Mše svaté slouží augustiniáni, kteří sem dojíždějí z pražského kláštera při kostele sv. Tomáše na Malé Straně.

Připravil Jiří Kachlík,
Brno, Česká republika

Foto na zadní straně:
Zřícenina hradu Valdek
Klášter Svatá Dobrotivá

